

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXV

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, SPALIS (OCTOBER) 13 d., 1916 M.

No. 41

Didėji Karė.

Apie rumunų veikimą prieš taraujančios vis svietan eina žinios. Irmiausia vokiečiai ir bulgarai garsino, buk įsiveržę Bulgarijon rumunai, ap 1-200 karių, tapo veik vis išmūsti, nes austrų Dunojaus laivai išnaukino tiltą ir per tai įsiveržę Bulgarijon rumunai, negalėdami savo pusėn pabėgti, tapo arba išmūsti, arba paskandinti. Bet rumunai užtikrina, kad jų padirbas per Dunojų tiltas stovi sveikas, austrai nieko jam nepadare. Taip grietai priešingų atsitikimų, kaip kiekvienas supranta, buti negali. Netiesingas yra Berlio pranešimas ir apie išvalymą nuo rumunų viso pietinio Dunojaus šono, nes patė vokiečiai praneša apie smarkius mašius Dobrudzjo, kur pasitiko net gana tankiai, kad su jungta bulgarų ir vokiečių kariūmenė turi ten ir a gal trauktiesi, o kaip iš Petrogrado praneša, net ji atsirado javoje, nes gali but apstota. Taigi apie išvijimą rumunų per Dunojų negali but kalbės, nors gal ir padėjimas generolo Mackenseno nėra taip blogas, kaip praneša iš Petrogrado. Rumunai prisipažįsta, kad kaip kur jie prieš didesnes priešų pajėgas turėjo pasitraukti ir kitas pirma priengtas pozicijas. Bet pasitraukimas ne visuomet reiskia musio visiską pralaimėjimą. Rumunijos porte Konstanza tapo išsodinta nauja rusų kariūmenė, kuri suėjo į krūvon su rumunais, veikiantis Dunojaus papuiose ir užpuolė dešinių sparną Mackenseno kariūmenės, kuri norima išvyti su visu iš Dobrudzos. Rusai garsina, jog išvijo vokiečius ir bulgarus iš dviejų kaimų Dobrudzjo ir atėmė nuo jų cila eilę apkasų. Iš Rymo gi praneša, buk rumunai vėl persikėlė per Dunojų ir vėl įsiveržę Bulgarijon. Jeigu žinia apie tai reisinga, šiomi kartu, pamokyti pirmutinio nepasisekimo, turėjo ten pasiūti daugiau negu pirma kariūvių.

Veikė šitame karės fronte ir vokiečių ir austrų orlaiviai, kurie metė bombas Bucharestan, o Juodosiose jurėse užklopo gabenantį amuniciją rusišką laivą. Kas su tuom laivu atsitiko, nei vokiečių raportas nieko nesako, tai matyt nieko blogo jam nepadare.

Pasiekė rumunai nepasisekimai ir Vengrijų, kur vokiečiai ėmė hontų sugabeno daugiau kariūvių, nes, matyt, rugonų piliečių nutildymui nori bent Rumuniją įveikti, nes didesnių priešų įveikti neįstengia.

Sujungta vokiečių, austrų ir turkų kariūmenė atėmė nuo rumunų pradžioj karės jų užimtą gana didelį pramoningą Vengrijos miestą Kronstadt. Rumunai, prieš didesnes priešų pajėgas be didelių nuostolių pasitraukė ir kitas, pirma priengtas pozicijas. Ir kalnai, tinkanti besigynimui prieš didesnes pajėgas, yra vis rumunų rankose. Bet didesnis austrų ir vokiečių kariūmenės žengia nuo šiaurės ir stumia atgal besipriešinančius rumunus. Jie apvaldė jau visą buvusią rumunų rankose Alt klonį ir apeliškės girias; taigpi perėjimas Geister teko rumunų priešams.

Smarkus artilerijų mušiai eina pietiniame Balkanų fronte, ypač gi tarp Presbar ir Vardar. Bulgai garsina, buk atmušę serbų užpuolimą, bet nepaduoda, kur tas užpuolimas buvo. Gal tai buvo vien patrole susirėmimas. Už tai anglai praneša, buk jiems teko: Ago, Matz, Komonjar, Hristan, Kanifla, Kukuluk ir Elshin. Buk jiems teko ir keli šimtai nelaisvių. Francuzai gi atmušė kelis bulgarų užpuolimus Struma paupiuose. Ir italai pradėjo pirmyn žengti Butnova apskrityj. Serbai gi užėmė kalvas

apsaugoti savo kariškų laivų.

Siauryniniame karės fronte smarkius mušiai su sujungtomis austro-vokiečių pajėgomis eina Volyniaus distrikte, Kovelio ir Lucko aplinkinėse. Mušiai ten traukiasi su mažoms pertraukoms jau nuo kelių savaitių. Rusams čia atsiūnia iš Rusijos viadurių šviežių kariūmenę, o vokiečiams, juo ilgiau traukiasi mušis, juo sunkiau kariūmenės eilese pasidariusias spragas užpildyti, nes tinkami kariūmenė vyrai jau išsibaigė, tarnyston pasiaukinti net vaikai. Todel drąsinti kariūvių, kalbinti prie smarkaus besipriešinimo ant karės lauko Volyniaus distriktan atkako Vokietijos cesorius. Žinoma, jo pasirodymas turi įtaką ant ji gairinančių kariūvių, bet visgi ne tokia, kokią Napoleonas turėjo, nes kariūviai visuomet karščiausiose mušiuose matė Napoleoną, Wilhelmo gi mušiuose niekada nemato, nes jis savę cėdija pavojun nestato. Per tai ir cesoriaus žodžiai nevisuomet užsto kariūvių stoka, o ju Vokietijos kariūmeni jau pradeda pritrūkti ne vien rusiškame fronte, bet visuose.

Nei Lietuvoj, nei Latvijoje jokių permainų nėra. Čia nei svarbesnių mušių nebuvo, buvo kaip kur vien patrole ir orlaivių susirėmimai. Ant vakarinio karės fronte Somme distrikte, del blogo oro, lytaus pagadinusio kelius ir mlgų apsisotję mušiai vėl atsinaujino. Anglai nužengė toliau prie Guedecourt ir Lesboeufs, kur užėmė kaimą Le Sars; francuzai gi nužengė taigpi toliau visame fronte nuo Morval iki Bouchavesnes ir paėmė kelis šimtus belaisvių. Vokiečiai mėgino atakuoti redutą Schwaben, kurią buvo nužudę, bet užpuolimas tapo atmuštas. Mušis eina taigpi ir šiaurės nuo Courclette. Vokiečiai mėgino atakuoti francuzų pozicijas prie Sarilly Sailliesel, bet tapo atmušti. Vokiečiai taigpi nesigiria svarbesniais laimėjimais Francuzijoje, matyt tame fronte laimėjimų visai neturėjo.

Vokiečiai jų povandeninių laivų pasielgimu vėl suerzino Ameriką. Mat jų povandeninių laivų portą Newport ir čia sušnipinėjęs, koki laivai išplaukia, patykojo jurėse ir netoli Suvienytų Valstijų pakrantėj paskančino 6 pirklių laivus, su kuriais žuvo ir kiek žmonių. Vokiečiai sako, kad jie turėjo tiesą tai daryti ir sulyg tarptautiskų teisių, bet savo pasielgimu baisiai suerzino Suvienytų Valstijų gyventojus. Kares gi tankiausiai gindmo ne tarptautiskų teisių žengimai, bet gyventojų suerzinimas. Vokietija gi savo pasielgimu suerzina amerikonus jau ne pirmą kartą.

Paryžius, spal. 4 d. Vietomis vokiečių užpuolimai ant francuzų linijų, kurių neivienas nebuvo pasiekimas, parodo jų susirupinimą del svarbios Mont St. Quentin pozicijos, kurias francuzų žengimas pirmyn stato pavojun. Mat kalnas St. Quentin yra dideliu raktu Peronne'ne. Sąjungininkų padėjimas visur labai geras po paėmimui Combles bei Thival ir liniją ištiesus. Iki kokio laipsnio vokiečių kariūvių yra sunaikintos nuolatinių sąjungininkų kalimu rytuose ir vakaruose, parodo laikraščiai. Temps leista pagarsinti statistika. Temps sako:

"Sulys šitų skaitlinių, centralinės viešpatybės jau neturi tiek strateginės atsargos, kurią jie galėtų pavartyti ant ugnies linijos,

kur jiems norėtųsi smarkiaus veikti. Dabar vokiečių generalė žinyba gali tik iš kitur paimti dalį nuolatinių atsargos, kur ji nėra taip labai reikalinga ir ją pasiūti ten, kur ji daugiausia reikalinga, pasitinkinti savo apkasų tvirtumui ir sunkenybe jų priešams ofensyvą pradėti, nedavus vokiečiams žinios.

"Bet šita sistema, kaip perit birželio mėnesį, rusų netikėtas smugis parodė, turi savo pavojus. Pradėjos vokiečiai, begranddami, pradado dešimt divizijų, kurias jie siuntė nuo Verduno tai į Somme, tai į Galiciją, tai vėl atgal.

"Rumanijos įstojimu karės vokiečių karės sonas, pasididines 900 kilometrų, priverė vidurines viešpatybes tvirti naujas divizijas iš trijų regimentų tik su devyniais skyriais.

"Is pranešimų apie belaisvius, užimtus, ar pabėgusius įvairiuose karės sonuose pasirodo, kad vokiečiai ir austrai dabar turi tik tris divizijas (po 20000 kiekvienoj) atsargos, kurios pradžioje gulimo ant Verduno viena Vokietijos turėjusi aštuonias divizijas vakariniam šone.

"Prisiūrejus sąlygomis, kuriose dvi naujokų rusų buvo imamos Vokietijoje, įdomus dalykai pasirodo, butent, kad 1915 m. rusis buvo pašaukta šešiais mėnesiais pirmiau, negu pirmesnių rusis, kad šita pastaroji turėjo tik tris mėnesius laiko išsilavinimui ir kad netikėtai buvo pašauktos senesnės rusų, alestos pasileisti. Taigi tas viskas parodo, kad paskutiniiais keturiais mėnesiais vokiečių pajėgos išsiskė daugiau "negu buvo" tikėtasi."

SOMME ŠONE KOVA EINA SMARKYN.

Londonas, spal. 9 d. Mušių smarkumas Somme šone yra neaprasomas; vokiečių oficialis pranešimas apie jį taip sako: "sujungusieji mūsų priešai, jei tas yra galimu, padidino savo veikimą." Spėjami nuostolių didumo, bandymai apipasaikti lavonų krūvų didumą, tukstančius sužeistų nuolatinių kaniuolių grovimą, negali nupiešti to, kas ten dedasi. Matomai abi pusės deda savo paskutines pastangas, kol žiema veikimo dar nestalė.

Berlio oficialis pranešimas paduoda mušių aprašymą šitaip: "Somme šone eina baisi kova. Vakar susijungusieji mūsų priešai, jei tas yra galimu, padidino savo veikimą. Dideli ir brangūs nuostoliai, kuriuos mūsų didvyrių gegieji pėstininkai ir galinga gen. von Buelow kariūnos artilerija jiems padarė, atsakančiai tam padidėjo. Nei mažiausias tranšėjų elementas 25 kilometrų kovos šone nebuvo prakistas.

"Tarp Guedecourt ir Bouchavesnes francuzai ir anglai neatsiūriūdami ir savo baises nuostolius, darė užpuolimus su nepaprastu smarkumu labai trumpais tarpiais. Gen. von Boen ir gen. von Garnier kariūnos kiekvieną kartą juos atstumė visai. Arti Lesars mes paėmėme 90 belaisvių ir 7 mašininius šautuvus. Taip pat nuo Ancrė ir šiaurės ir kelniuose pietų Somme sektoruose artileriniai dueliai padidėjo iki didžiausio smarkumo."

ANGLAI VĖL LAIMI.

Sulys oficialio pranešimo išleisto šį vakarą anglų kariūvių nuo Arras į pietus šį rytą įsiveržė į vokiečių tranšėjas. Nuo Souchez į pietryčius vokiečiai buvo atmušti ir apturėjo didelius nuostolius. Paryžius pranešė, kad prieš užpuolimai nuo Rancourt į rytus ir nuo Bouchavesnes ir šiaurvakarių tapo atmušti.

SERBAI PEREINA UPE ČERNA.

Londonas, spal. 9 d. Is Atėnų žinia sako, kad serbų kariūvių dideliais skaitliais dviejose vietose perėjo upe Černa ir sparčiai žengia šiaurės linkui. Jie paėmė kaimą Stochivir ir 100 bulgarų belaisvius. Bulgarų karės žinyba praneša, kad sąjungininkų kariūvių Makedonijoje ties Černa ir Struma upėmis ir Maglenicos klonyje atvartytos atgal,

RUSAI PERLAUŽIA LINIJAS ANT LEMBERGO EIDAMI.

Londonas, spal. 9 d. Rusų kariūvių, kovojančių pietiniame Volyniūje Vladimir. Valynskio apeliškėje, kaip rusų karės žinyba sako, perlaūžė vokiečių linijas keliose vietose ir savo pozicijas sustiprino. Jie paėmė austrų prysakinę tranšėją vakarų pusėje nuo Brzezany, Galicijoje, kur rusai bando prasilaužti Lembergan. Bet vokiečių oficialis pranešimas tą užgina ir sako:

"Rusai paskutiniu laiku padarė kelis užpuolimus nuo Lucko į vakarus. Niekur jiems nepavyko, rusai apturėjo labai didelius nuostolius. Į pietryčius nuo Brzezany rusų atakai atmušti."

KAIZERIS PAGERBIA VON LINSINGENA.

Amsterdam, per Londoną, spal. 8 d. Sulys Vokietijos laikraščių pranešimų, Kaizeris Vilius is nežinių aplankė Kovelį, Valiniaus šone, perėitą utarninką, peržiūrėjo Bavarijos princą Leopoldo kariūvijas, vedamas generolų von Linsingeno ir von Bernhardi ir padalino dovanas. Is Kovelio nuvažavo Vladimir Volinskis.

Po to, kaip laikraščiai sako, kaizeris parašė laiską gen. von Linsingeni, kuriame pasakė, kad von Linsingeno kariūvių "nemirštama garbė" yra laimėję uoliai besigindamos rytiniame šone nepaprastai pavojingoje vietoje, kur daug didesnes pajėgas vėlatinius užpuolimus darė. Gen. von Linsingeno kaizeris paskyrė Hanoverinio pulko garbės vadu.

ROMANAI NUO KRONSTADTO ATSTUMTI.

Bucharest per Londoną, spal. 8 d. Sulys oficialio rumunų žinybos pranešimo, rumunų kariūvių Transylvanijoje, akvaizdoje daug didesnių priešų, daugiausiai vokiečių, pajėgų nuo Kronstadto pasitraukė atgal į pasienį Karpatuose, kad apgynus pasienio perėjimus. Pranešimas skamba šitaip:

"Siauriniame šone Transylvanijos lygumų, Alt klonyje Hermannstadto Foragas ir Kronstadto apeliškėje, akvaizdoje daug didesnių priešų, ypatigiai vokiečių, rumunų kariūvių išmintingai pasitraukė į strategines pozicijas pasienyje Karpatuose, kad apsaugojus keturis perėjimus iš Rumanijos Kronstadtan.

"Visi apsiereiskimai rodo, kad austrai ir vokiečiai traukia savo kariūvijas ir visų kitų šonų, kad surengus grietą kovą šitoj apeliškėje.

"Sulys vėliausių žinių rumunų ofensyvą jau pradėtas Juil Klonyje ir Kainenai perėjime linkui Hermannstadto."

Berlio žinios taigpi tą patvirtina.

IS AMERIKOS.

AUKOS ŽYDAMS.

New York. Susėlimui nuo karės nukentėjusių žydų per du karės metu Amerikoj surinkta 6 milijonai doliarų.

TURTINGIAUSIA MOTERIS

Laikraščiai praneša, buk turtingiausia moteris pasaulij yra New Yorko gyventoja Hetty Green, turinti asabiško turto 20 milijonų doliarų. Bet turbūt Amerikos laikraščiai klįsta, nes net Europoj yra turtingesnių moterų, ir garsios vokiekaitės Bertos Krupp turiai yra didesni. Turtingesnių moterų yra ir Argentinoj.

NUBAUSTAS BUVUSIO PREZIDENTO SUNUS.

Mineola, L. I. Teismas nubaudė buvusio Suvienytų Valstijų prezidento sunų Archibaldą Rooseveltą. Už per greitą važiavimą automobilij jis turėjo užmokėti \$25.00 baismės,

UŽMUSTA VISA ŠEIMYNA.

Robinson, Ill. Netoli West Union, važiuojant skersai geležinkelio automobiliui, kuriame važiovo Babero šeimyna, atbėgo Big Four geležinkelio traukiny, automobilių sudaužė ir keturis jame buvusius narius Babero šeimos užmušė.

NEW YORKE TRUKSTA PIENO.

Dėl vaidų, kilusių tarp pieno rūpintojų ir pardavinėtojų, fermeriai nenori išduoti pieno pristatyti. Pieno supirkėjai sako, kad jie gavo pieno vien pusę to, kiek jų gaudavo pirma. Todel mieste truksta jau pieno. Pirkėliai ganėtinai pieno parupina vien vaikų namams ir augykoms ir prieglaudoms.

SIMTMETINIS SUKAKTUVES.

South Bend, Ind. Šito miesto gyventojai išskilingai apvaikčioja šimtmetines sukaktuves nuo miesto užsėdėjimo. Šimtas metų prasliuko, kuomet čia atkako kunigas Marquette ir pastatė pirmutines triobas. Apeliškės buvo indijonų apgyventos.

GERA PINIGINĖ APYVARTA.

New York. Per metus iki rugsėjo 30 d. New Yorko beržė padarė piniginių sutarimų ant 155 milijardų doliarų, taigi daugiau negu kada nors pirma. Nuo uždėjimo biržės, taigi nuo 1863 metų, ji padarė piniginių operacijų ant 3 bilijonų doliarų.

MAISTAS ŽYMAI PABRANGO.

Washington, D. C. Kaip praneša Zėmdirbystės Departamentas, kainos visų valgomų produktų neįspasakytai ir Amerikoj pakilo. Miltai taip pabrango, kaip niekadoms dar nebuvo ir kaip mano, jie pabrangs dar labiau dėl blogo šiom. tinio užderėjimo javų. Mėsa šimet 24% brangesnė negu pernai. Brangesnis šimet taigpi: sviestas, suris ir kiaušiniai. Kaina pupų pakilo ant 70%. Žymiai pabrango taigpi daržovės.

AUTOMOBILINĖ NELAIMĖ.

Peoria, Ill. Netoli Princeville išibėgusi automobilij, kuriame važiovo augsti katalikų bažnyčios kunigai, patiko nelaimė. Užmuštas tapo dieceijos kanceleris kunigas Edward Schuetz, sužeisti tapo—vyškupas Edmundas, Dunne ir rektorius Jas. Shannoni.

NELAIMĖS ANT GELEŽINKELIŲ.

Altoona, Pa. Netoli Lewiston Junction pasazerinis Pennsylvanija geležinkelio traukinys sustūmė su gyvulių traukiniu. Du žmonės prie to tapo užmušti, o keli sunkiai sužeista.

EXPLOZIJA.

Crafton, Ill. Explodavo tris parako prikrauti vagonai Illinois Powder Co. Explozija užmušė 3 žmones, o kelis sužeidė.

GAISRAI.

St. Louis, Mo. Sudegė čia Christian Brothers vienuolynas. Sudegė ir du vienuoliai, vienas 93, kitas 72 metų. Nuostolių ugnis pridirbo ant \$300,000.

ORLAIVININKŲ MOKYKLA.

San Diego, Cal. Ant North Island bus įsteigta Suvienytų Valstijų karės ministerijos orlaivinkystės mokykla, lavinimui orlaivininkų kariūmeni. Mokyklon bus priimam aficierai.

MILŽINIŠKI PALAIKAI.

St. Paul, Minn. Neseniai čia miręs pagarsėjęs Amerikos geležinkelij aristokratas James J.

Hill paliko palaikus vertus 100 milijonų dolerių. Ar iš tų turty paliko kiek viešai nauda, apie tai žinių nėra.

SENIAUSIAS ŽMOGUS AMERIKOJ.

Charleston, W. Va. Čia apvaikščiojo gimimo dieną, turbūt, seniausias Amerikoje žmogus, senelis 120 metų John Drysdale. Gimė jis Skotijoje 1796 metų, Amerikoje atkako turėdamas jau 70 metų ir čia apsigėdė.

NUPUOLĖ BESIKELIMO PRIETAISA.

St. Charles, Mo. Prie statymo bažnyčios besikeliant darbininkams bolštan, su jais nuo 100 pėdų augščio nupuolė besikelimo prietaisais. Keturi darbininkai, kaip mano, mirtinai prie to tapo apkulti.

BALTSPALVIŲ SU NEGRAIS MUŠIS.

Bitings, Mont. Spalio 6 d. kilo smarkus mušis baltspalvių su negrais prie geležinkelio netoli Nehil. Negrai pašovė 3 baltspalvius, iš kurių du mirė. Suareštavo penkis negrus ir du baltspalvius.

PAČTAS ORLAIVIAIS.

Washington, D. C. Pačto perdėtis mano panaudoti orlaivius pačto išvaizdijimui. Mėginimai prasidės tarp New Yorko ir Chicago. Orlaivinkai mano, kad kelionė iš New Yorko Chicago bus galima atlikti į 9 valandas, tai orlaivis viena diena galės atlikti ten ir atgal.

AMERIKOS PAKRANTĖSE SKANDINA PIRKLIŲ LAIVUS.

Boston, Mass. Vokiški povandeniniai laivai Amerikos pakrantėse paskandino mažiausiai keturis pirklių laivus angliskus, vieną hollandišką ir vieną norvegišką. Pirmiau į Amerikos portą Newport užsuko vienas vokiškas povandeninis laivas, kuris, turbūt, ir atkako šnipinėti, sužinoti, koki laivai išplaukia. Gelbėti žmones nuo paskandintų laivų išplaukė Suvienytų Valstijų 4 torpedų gaudytojai ir iš viso išgriebė 216 žmonių. Tarkininkai, matyt, ne be pamato reikalauja, kad neutrališkai kraštai į savo portus neįsileistų karę vedančių kraštų povandeninių laivų.

25 METAI KALĖJIMO UŽ APSIVĖDĖJIMĄ SU SESERE.

Shenandoah, Iowa. Gyvenantis čia Robert Englund apsigėdė su savo locna sesere. Už tai teismas pasijuntė jį 25 metams į pataisos namus. Englund teisinosi, kad jis visai nežinojo, kad jo vedama moteris yra jo sesuo, bet tuom neišsisteisino.

VOKIEČIŲ SUBMARINAS PASKANDINO 9 LAIVUS BOSTONO VANDENYSE.

New Port, R. I. spal. 9 d. Vokiškas submarinas U-53, lėkdamas ties Nantucketo sala, pro kurią kiekvienas laivas plaukiantis iš New Yorko ir New Yorko, turi plaukti, turbūt, su pagalba vieno ar dviejų kitų submarinų nedėlioje ir anksti šį rytą torpedavo ir paskandino devynis laivus. Keturi jų priklausė Anglijai, vienas Olandijai, vienas Norvegijai ir trys nežinia kieno. Amerikos laivas Kansa buvo sušalėjęs, bet paskai paleistas.

Suv. Valstijų naikintuvai išgelbėjo 256 žmones; 216 jau iškelta ant kranto, daugelio dar pasigendama ir manoma, kad daugelis bus žuvusių.

Paskandinti žinomieji laivai yra šitie:

Stephano, anglų pasazirinis laivas 3,449 tonų; plaukė iš Halifax į New Yorką; 83 pasaziriai, kurių 33 buvo amerikiečiai ir laivo darbininkai 75.

West Point, anglų važbinis 2,413 tonų; iš Londono į Newport News; laivo darbininkai 35.

Strathdene, anglų važbinis laivas, 4,512 tonų; iš New Yorko į Brestą (Francijoje); laivo darbininkai 50.

Kingston, turbūt anglų laivas, bet nepatvirtintas; artėsių žinių apie jį nėra.

Bloomerdyk, olandų važbinis laivas 3,201 tonų; iš New Yorko į Rotterdamą; laivo darbininkai 35.

Christian Knudsen, norvegų kubilinis laivas, 2,583 tonų, plaukė iš Tuxpam į Londoną per Pert Amboy; laivo darbininkai 30.

IŠ VISUR.

Kadangi Vokietija negali pastoviai pačiu susinėsti su Amerika, nes siuntinius sulaiko angliai, tai ji mano pačią važioti Zeppelinio orlaiviais. Turi jau pasidirbinusi du orlaivius, kurie gali paimti po 60 tonų kiekvienas pačto siuntinių.

Tiesdaryi rumas Anglijai prigulincios salos Jamaica užgėrė pertraukti visus ryšius su kraštais, kovojančiais su Anglija ir po kare per 20 metų nieko nuo jų nepirkti.

Carranza konfiskavo mieste Mexiko pinigų bankuose sudėtus, tame ir francūzų ir anglų bankuose ir per tai reikėjo bankos uždaryti. Prieš tokį Carranza pasielgimą Francūzijos ir Anglijos ambasadoriai Washingtone protestus pakėlė. Bet nežinia, ką padarys Suvienytų Valstijų valdžia, nes Carranza ir jos nenori.

Pasitraukė nuo vietos Japonijos ministerių pirmininkas grafas Okuma. Pasitraukdamas, jis ciosoriui patarė jo vieton skirti Takaaki Kato. Okuma turi jau 78 metus, tai jis savo vietą jauniesiam užleidžia.

Vokietijos ciosorienė visus savo papuošimus, auksinius ir deimantinius daiktus atidavė karės vedimui. Jos paveikslą seka ir kitos kunigaikščių moteris ir ciosorienės dvaro ir turto moteris.

Anglijos svarstoma dabar klausimas vedimo po karę francūziškių miestų. Padarius tai Anglijai ir Amerika viena negalėtų laikyti savo netikusiu.

Vietoj pasitraukusios Japonijos Okuma ministerijos mikado pavėdė buvusiam karės ministeriui grafiui Seiki Terouchi sutverti naują ministeriją.

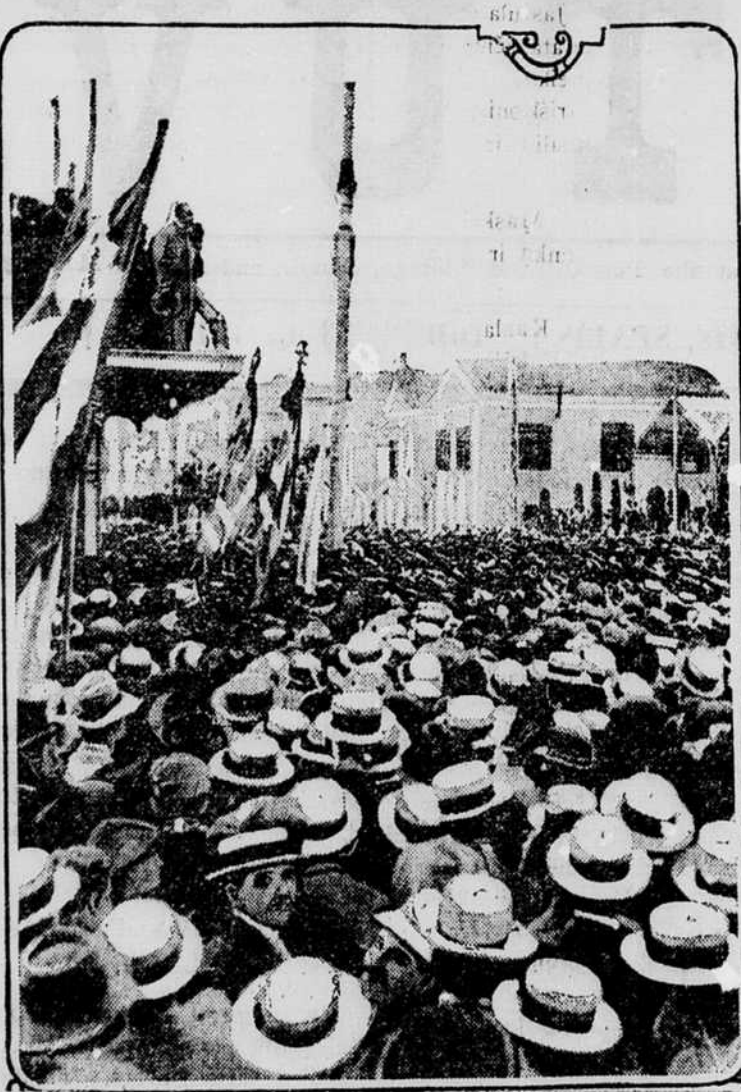
Sulyg valdžios pagarsintų žinių, Rusijoje yra 182,182,600 gyventojų, arba 53 milijonais daugiau, negu buvo 1897 metuose. Matyt Rusijoje atlikta gyventojų suskaitymas.

Amsterdamo atėjo žinia, jog Turkijos kariškas teismas mirtinai pasmerkė garsų albanų vadovą Essed Pašą. Bet kad jį nubautsi but galima, reikia jį savo rankose turėti, o jo, turbūt, Turkijos valdžia nesugaus, nes jis yra tarkininkų globoj.

Švedijos ministerių pirmininkas, Dr. Hammerskjöld pakvietė Ameriką ir kitus neutrališkus kraštus kruvon susijungti, kad privertus karę vedančius, ypač Anglijai ir Francūzijai, prisilaikyti tarptautiškų karės laiko taisyklių ir liautis ypač sulaikinėjimo pačto siuntinių. Amerika vienok atsisakė su kuom nors susidėti prieš veikimą karę vedančių tautų. Švedija mano pati tuom užsiimti, bet kad ji silpna, tai abejojama, kad ką nors ruveikti reikna galėtų.

Carranza leido vėl atidaryti francūzišką ir angliską banką mieste Mexiko. Bankus tuos jis buvo uždavęs. Francūzija pranešė Suvienytų Valstijų valdžiai, jog nepildant Suvienytoms Valstijoms pažadėjimo apimti sveltųjų kraštų piliečių nuosavybę Mexiko, po kare ji pati užstos už savo ten nuskriaustus piliečius. Su Francūzija, be abejo, eiti ir Anglijai.

Iš Londono praneša, buk Didysis kunigaikštis Nikolajus nuo Kaukazo fronto tapo pasijūstas Dobrudzon, kur paims vadovybę rusų ir rumunų kariu-

Paveikslėlis iš Grekijos. Ka lėbtojas ragina stoti tarkininkų pusėn.

menų ir bus patarėju Rumunijos didžiojo stabo.

Iš Londono praneša, buk Grekija sulaikė visus išmokėčius, nes išdas pinigų neturi. Tai dėl pinigų stokos negalės ne tik karės vesti, bet ir kariuomenę mobilizuoti.

Washingtono gauta žinia, buk Rusija veda tarybas su Pietinės Amerikos republikomis, kurių teritorijon nori perkelti milijoną lenkų. Buk lenkiškas kolonijas nori įsteigti visose Pietinės Amerikos republikose: Venezueloje, Kolumbijoje, Peru, Bolivijoje, Čilėje ir Argentinoje. Lenkams klimatas galėtų tikt viena Argentinai, kitur juos galėtų perkelti vien išmirimui, nes karšto klimato lenkai neišlaikytų. Bet apie teisingumą tos žinios reikia abejojoti. Juk Rusija didelė, vien Azijoje užima beveik tokį plotą, kaip Pietinė Amerika, tai ten galėtų jau tuos lenkus perkelti su daug mažesniais kaštais negu Pietinė Amerikon.

Itališki laikraščiai praneša, buk buvęs Amerikos pasiuntinys žydas Morgenthau nori nuo Turkijos išsiderėti Palestina ir ten įsteigti neprigulmingą žydų republiką. Turkijai pinigai labai reikalingi, tai ji žydoms noriai Palestina parduotų, tik ten žyda nenori kraustyti, nes neturėtų išnaudoti jūm užtektinai gojų.

Mexikoniki bandidai Rio Grande paupiuose užmušė francūzų Fleaut, jo pačią ir vieną tarną. Fleaut buvo vienas iš didesnių Mexiko gyvulių augintojas.

Indijoje išrado specialį povandeninį laivą gaudymui žemčiūgių. Iki šiol ant jurių dugno žemčiūginės dėžės rinkdavo žmonės-narai, bet jie po vandeniu ilgai išbūti negalėjo, todėl daug dežių pririnkti negalėjo.

IŠ DARBO LAUKO.

Albany, N. Y. Streikuoją čia tarnai Union Traction Co. Karų bėgiojimas čia suvisu pasiliovė.

LIETUVA IR KARĖ.

DOVANOS BELAISVIAMS.

Gavęs pranešimą iš Berlio per Švedų Raudonąjį Kryžių, kad Centro Komiteto dovanos lietuviams jau išsiuntinotos į musų nurodytas stovyklas (liogėjus) išdalyti lietuviams, pranešė Centro Komitetui, kad atsiųstas man 31 dėžė, iš viso apie

1300 atskirų siuntinių, mės išsiuntinėjom per Švedų Raud. Kryžių taip:

3 dėžės į Holmindeno stovyklos komendantūrą, kur yra 250 lietuvių,
4 dėžės į Hamersteino stovyklos komendantūrą, kur yra 534 lietuviai,

2 dėžės į Prap. Antanui Jankauskiui į Döberitzą, kur yra 90 liet.

1 dėžė į Brandenburgą stovyklos komendantūrą, kur yra 26 liet.

1 d. į Saarbrückeno stov. kom., kur yra 51 liet.

2 d. į Loetzeno stov. kom., kur yra 169 liet.

2 d. į Cellagerio stov. kom., kur yra 161 liet.

1 d. į Pr. Holando stov. kom., kur yra 96 liet.

1 d. į Grosseno stov. kom., kur yra 84 liet.

1 d. į Pr. Eylau'o stov. kom., kur yra 38 liet.

1 d. į Erfurto stov. kom., kur yra 37 liet.

2 d. į Neuhamero stov. kom., kur yra 87 liet.

1 d. į Teichelio stov. kom., kur yra 31 liet.

1 d. į Oberhofeno stov. kom., kur yra 10 liet.

1 d. af. Antanni Stankunui Burg (Bei Magdeburg), kur yra 30 liet.

1 d. į Lechfeld'o stov. kom., kur yra 28 liet.

2 d. į Altdammo stv. kom., kur yra 27 liet.

1 d. į Wittenbergo stov. kom., kur yra 45 liet.

2 dėžės, tai yra 68 siuntinius, lietuviams belaisviams per Rusų Komitetą, į kurį kreipės lietuviai, prašydami pašalpos.

Jonas Aukštuolis.

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS.

Neseniai gavome iš vieno žytaus vilniečio lietuvių laišką, kuris nušviečia vieną kitą Lietuvos gyvenimo ir lietuvių vargų joje ruožą. Laiškas rašytas maždaug liepos mėn. pradžioje nauj. kalend. Kadangi dabar yra svarbi ir brangi kiekviena žinė apie Lietuvą ir apie musų žmonių vargus, pasilikusių po vokiečių, tai mes dedame "Liet. Balso" mažne visą laišką ištisai, visą, kas tik turi visuomenės svarbos: — Mielas Liudai! Tur buti, lektum lektum, paukščio sparnus, kad turėtum Lietuvą, ir pažiūrėtum, kas ten darosi. O jdomu butų pažiūrėti! Ir mes vilniečiai tamstą atviru glebiu sutiktume. Taip pat jdomu butų ir mums bent valandelei išsprusti iš suvaržytos Lietuvos ir pas jus nulekti. Bet tai tik svajoti, o ne buti. Gavęs progos skaičiau "Lietuvių Balso" ir be galo apsidžiaugiau iš jo patyres, kad taip pabėgėliai mūsų susiorganizavę. Apsidžiaugiau išskaitęs, kad jūs taip pat, kaip ir mes, palikę na-

mie, visi tą pačią mintį manome apie Lietuvą ir apie jos ateitį, tarytum iš anksto susitarę.

Atėjo vasara, atsiminėme Trakų ežerą ir musų ten keliones bei pramogas. Tai buvo pernai, o šie metai to daryti negalima ir nėra kam. Trakai apdaužyti, pustušti, alkani, apmirę ir apieisti. Tunome visi Vilniuje ir vasaros metu. Tik kada ne kada, keliese susirinkę, užtraukiamė liudną daigą ir laukiame jų pargrįžtant, kada ateis linksmesnė Lietuvai gadynė.

Dabar liudnų, nors ramu ir rimta. Kad tik jus grįžtume! Vieniems pasilikus Lietuvoje sunku kovoti ir vargas vargti: kitą dieną žmogus jautiesi tarsi sunkiam sapnyje, tarsi kokioje pasakoje.

Lenkininkai kaip pasiūtę lenda visur ir visame kame, tik dėkui Dievui pradeda jiems pailiotis kojos.

Blogai padaryta, kad gan greit visa lietuvių inteligentija išbėgo iš Lietuvos: nei mokytojų, nei gydytojų, nei šiaip švietesnių žmonių! Pradedamosiose mokyklose mokytojaus dvi ar kelias klases išėję vaikinai ir merginos, dirba mažiausiu mokesniu tenkindamies. Tačiau reikala ir čia priverčia manyties: steigiam visuose Lietuvos kampuose daraktorių kursus, traukiame į juos davatkas, prašveičiame ir leidžiame jas mokytojaites. Tai tipingiausios dabartinės Lietuvos mokytojos! Ypač Vilniaus gubernijoje tokomis mokytojoms vaduojamės. Kad ir nemokytos, jos betgi padaro labai daug kultūros srityje, ypač kovoje su lenkininkais. Lig šiol įstaigos ir patys žmonės apmokėdavo tokias mokytojas, apmokės rasi ir toliau. Begigu butų "Saulės" kursai su kun. Alšauskui! Kad turėtume kokią šimtingą merginų, išėjusių tokius "Saulės" kursus, buhalterijos, ar bent gimnazijų kelias klases, daug spragų galėtume užkisti.

Kaune dabar yra iš inteligentų: kunigai A. Dambraskis, Alekna, ir Šova ir P. Dovydasaitis. Tiek mažas tesant, išgalėjo Kaune lenkininkai, su kuriais mokyklų žvilgsniu žydai gangreit einą išvien.

Tavo Antanas.

(Iš "L. B.")

MARGOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

Vilnius "Wilnaer Zeitung" praneša: Pralotas Jonas Kurčevskis liepos mėn. 31 d., besakydamas pamokslą Vilniaus katedros bažnyčioje, širdies stabo ištiktas, staiga mirė.

Vienas mėnuo Vilniaus parodos. Jau praėjo vienas mėnuo Vilniaus darbaviečių parodos.

"Wilnaer Zeitung" rašo, jog paroda esanti pilnai pasitenkinusi savo darbo vaisiais. Parodą aplankė 3074 žmonės. Už parduotus daiktus paėmė iš viso 13 tukstančių markių. Dirbinių esą užsakyta dar už 4 tukstančius markių.

Rusų draugija nukentėjusiems nuo karės šelpi.

"Dabartis" praneša, kad neseniai Vilniuje buvo posėdis rusų draugijos karės nukent. šelpi. Draugija užlaiko penktas mažiaus vaikams mokyklas ir sušelpia 200 beturčių mokinių.

Draugija rūpinasi taip-pat gauti savo mariams darbo. Šalia to sušelpia daug rusų pabėgėlių.

Kaunas.

Dar šis tas apie Kauną: sulyg "Dabartis" miestas padalintas į kelias mūvadas. Kiekvienai nuovadai paskirta tvarkyti po vieną ypatai miesto gyventojų.

Isteigta statymo priežiūra, kuriai pavesta žiūrėti gatvių taisymo, vandens nuleidimo ir triubų statymo reikalus mieste.

Šį statymo komisija perstatė pirtį, garinę skalbyklą, grindos gatves, statė tiltus ir tiltelius. Iš tiltų pastatytas didis Nemuno tiltas į Aleksotą. Vilijos tiltas iš Kauno į Vilijampolį.

Su tvarkė gatvių valymą ir išgabenimą nevalumų, įkūrė ugnagesių skyrių. Ugnagesių skyriuje darbuojasi gesintojų mistras

ir 28 šiaip vyrai, kurie vien tuo tikta tenžiama. Dabar jiems vadovauja vienas vokiečių oficerias. Įtaisytas jau Kaune elektrinis tramvajus ir senai atidarytas miesto teatras.

Sodnų vaisių ir grybų kainos vyr. ryt. vvd. srityje.

Už sodnų vaisius ir grybus šiemet nustatytos sekamos kainos. Kainos skaitos už 17 kilogramų arba 1 rusišką pudą.

1 rublis—175 mark.

Sodnų vaisiai:

Slyvos raudonosios 2 m. ligi 350 fenigų,

Slyvos mėlynosios 3 ligi 450 fenigų,

Obuoliai ir kriaušės dariniams 2 ligi 3 markių,

Obuoliai ir kriaušės lupti I rūšies 4.....6....., II rūšies 350.....450 fen., III rūšies 3.....350 fen.

Džiovinti sodnų vaisiai:

Obuoliai ir kriaušės su žieve 17.....24 markių,

Obuoliai ir kriaušės valgymui slyvos bei vynosios 20.....25..

Grybai, švieži:

Voveruskos ir šampijonai 350.....4....., Baravykai 3.....350.....

Džiovinti grybai visų rūšių 25 lig 35 markių.

Atliekamuosius, valgyti nereikamuosius, sodnų vaisius ir sodnų išdirbinius savininkai sodnų turi pristatyti renkamosioms įstaigoms; jeigu kas nepildis šito įsakymo, nuo to bus atimti visi sodnų vaisiai. Už sodnų vaisius bus apmokama sulyg augščiau nustatytų kainų. Sodnų vaisius galima parduoti tik renkamosioms įstaigoms ir policijai, arba kariuomenėi.

Rekvizicija Klijaus Kaune.

Vokiškasis Kauno miesto viršininkas įsakė atiduoti valdžiai visus klijus, kiek tik kas turi. Atiduoti reikia miesto valdyboje statymo priežurui, miesto name prie parodos plečiaus. Kas paslėps klijus, arba kas neatiduos visų klijų, bus skaudžiai pabaustas.

Naujos kraštutinės kainos Suvalkuose.

"Dabartis" rašo: Naujų apskričio viršininko paliepinu Suvalkų miestui ir valstybai nustatė štai kokias kraštutines kainas, skaitant rusiškais sverais. 1 rublis—175 fenigams.

Jautienai 120 fenigų, Aivenai 1 mark., Kiaulienai 130 fen., Lašiniams 2 mark., Vištyčiai po 80 fen., Senos vištos 1 mark., Senės vištos, antys, žasy už gyvą svarą 1 mark.

Lietuvai lenkai skaito savo provinciją ir stengiasi ją visokiais būdais sulenkinti, atidarydami ten mokyklas, prieglaudas, bendrabučius, ir kitais būdais. Tą patį darbą varo jie ir visur: sulyg Varšuvos laikraščio "Goniec Poranny" pašalina visa kas tik primena rusų gadynę ir naikina kas buvo per ilgus laikus sutverta ne jais. Rusų bažnyčias grąžina katalikams; apvalius rusiškų bažnyčių bokštus pertaiso sulyg savo stiliaus; viešuosius rusų namus pertaiso sulyg senovės lenkiško stiliaus. Varšuvoje prašo pašalinti Paškevičiaus paminklą nuo Žaliojo plečiaus. Jie stengiasi visiškai išnaikinti ir paskutines senosios, rusų valdžios laikų žymes.

"Kownoer Zeitung" praneša, kad Rusų valdžios miškai visame užimame krašte paimti nuosavyben vokiečių valdžios ir varžytų sulyg jos nuožiuos, bet privatiiniai miškai priguli po senovei jų savininkams ir jie gali naudotis sulyg savo nuožiuos.

Vilniuje dabar kaina malkos, be atvežimo į namus, 9 markės 50 fen., o su atvežimu, 12 markių 50 fenigų kub. metras. 1 rublis—175 fenigams.

Vyr. vad. rytuose užgynė pietų teliukus pradedant nuo 1 metų ugio: paršus kurie sveria daugiau 75 kilogramų; avis, kurios turi mažiau ne 6 metus ir su-

visai užginta plauti visi gyvuliai moteriškos lyties.

Jonas Aukštuolis.

NEW YORKO DABARTINIO STRAIKO LAIKU.

Kas yra buvęs New Yorke, tas žino, koks tai miestas, kiek jame žmonių, koks bruzdėjimas ir tt. Bet dabar gatvėkarių straiiko, laike kuomet karai mažai vaikščioja ir kurie vaikščioja, mažai kas nori jais važinėti, nes bijo, kad straiikieriai ko nepadarų, visai kitaip visas miestas atrod.

Vakare, apie 6 valandą, kuomet darbininkai iš dirbtuvių pasileidžia eiti namo, prie kiekvienos dirbtuvės durų stovi sustojęs vežika arkliniu vežimu ar automobilium ir šaukia, kad jis ten ir ten nuveža už tiek ir už tiek.

Žmonės atjaučia straiikieriams ir beveik kiekvienas važinėja ne karais, bet vežimais. Šių vežimų įvairiausios rūšies privažiuoja didelės daugybės ir žmonių į juos prisigruoda tiek, kiek tik gali sutilpti stačių. Pamatę važiuojantį karą, žmonės iš vežimų garsu šaukia, "skėb, skėb," arba tam panašiai.

Bet daugumas žmonių eina ir pėsčių ir tas drauge su pilnais žmonių vežimais priduoda miestui ypatingą savotišką išvaizdą. Žinoma, žmonėms šitas straiikas daug neparankumo padaro, bet turintiesiems vežimus jis yra gera proga pasipelninti. Jie ima už nuvežimą neįgalų, žiurint pagal tolumą, po 5, 10, 15 ir 25 centus. Suprantama, jie norėtų, kad šios tokios progos atsiktų dažniau.

Su straiiko laimėjimu nežinia kaip gali buti. Kompanija leidžia baises pinigus, kad tik straiiką sulaužius. Tarp kitko ji samdo policiją apsaugojimui straiiklaužius; du policistai važiuoja kiekviename kare. Straiiklaužiais yra visokie valkatos, kuriems kompanija leidžia daryti, kas jiems patinka. Kompanija nereikalauja iš jų tų pinigų, kuriuos jie sukoletuoja nuo pasazierių; kiek jie jų surenka, visus ir pasilaiko sau, o kartais dar ir apilpėšia važiuojančius (abejojame, kad jie tą galėtų daryti po policisto akių; žmonės galėtų ant policijos skųstis. Tai, turbūt, tik toks paskalas.—Red.).

Karų galai yra aptaisyti vienišiais tinklais, kad straiikieris mesdamas plytą, straiiklaužio nepasiektų.

Baisus yra padėjimas darbininkų. Juos sustato darbe lenktyniuoti vieną su kitu taip, kad net jiems kartais ir akyse marksta nuo skubimo, o kuomet jie antgalo sueina į vienybę ir pasipriešina darbdaviams protestuodami prieš nepakenčiamas sąlygas, tai prieš juos atsisoja ir pati valdžia.

Kada nesusipratusios darbininkų minios susipras ir kada jų buvis pagerės, sunku pasakyti.

J. K. Mikas.

Polemika.

Zvaigždės 38 num. straipsnyje "Kas vienybė ardo" tulas Parapijetis nusiskundžia ant "Lietuvos" Skaitytos, kuris prašalinti Paškevičiaus paminklą nuo Žaliojo plečiaus. Jie stengiasi visiškai išnaikinti ir paskutines senosios, rusų valdžios laikų žymes.

Visai nenuostabu, kad parapijetui del jo vadovo reikia iš gėdos rausti, bet nuostabu, kad jis drįsta sakyti, jog aš "Lietuvos" Skaitytos prasimanymais norėjęs nepatinkamus man žmones apsmėžti.

Minėtoje korespondencijoje nieko tam panašaus nebuvo. Parapijetis tulos žodžius, kuriuos girdėjau kalbėtojų kalbant; iškraipytį jų neturėjau nei noro nei reikalo. Peikia kun. Miluko Liet. Šelp. Fondą ir peikiu, užtai, kad jis buvo sutvertas tik toju tikslu, kad lietuvių vienybę paardžius. Jį tvirti nebuvo jokio reikalo, kuomet du fondai jau buvo sutverti ir rupinosi tais dalykais, kuriems jis sutverta. Antra vertus, šito nereikalingo

fondo vadovų norėta tyčia klydyti Brooklyn draugijų bendram darbui. Kuomet p. suvažiavimui Wilkes Barrėje Brooklyn buvo išleista pakvietimas draugijoms savo delegatus prisijusti konferencijai, tai nereikalingo fondo šalininkai kunigai savo parapijose subruzdavo kitą agitaciją vartyti, pasakodami žmonėms, kad jie katalikai ir prie jokių kitų sričių neprivala dėtis. Tai yra ardydas lietuvių vienybės. Vienybės ardydas visuomet yra blogas darbas, bet šiame svarbiame momente, kuomet mūsų broliai Lietuvoje taip daug reikalauja nuo mūsų pagalbos ir kuomet mes tą pagalbą galime jiems suteikti tik visi išvieno dirbdami, tai tokis skaldymas mūsų pajėgų yra lygus pardavystei.

Prasimanyti ant kun. Miluko, ar jo žodžius iškraipyti, man nebuvo jokio reikalo. Antgalo ne aš vienas girdėjau, kaip jis sakė, kad "jeigu jie (tautininkai ir socialistai, kuriuos jis vadino cecilikais), nenori prie mūsų prisijungti, tai gali sau tvirti savus komitetus Vienybėje Lietuvinkų," arba Tautiškaime Name—savo karčiamoj, gali atskirai rinkti aukas ir mes jiems nebusime priešingi; tik tegul į dvi savaites išsiūnia surinktas aukas į Lietuvą ir išduoda atskaitą." Tai kun. Miluko žodžiai. Šitos rūšies jis jų pasakė ir daugiau, kuriuos aš savo korespondencijoje privedžiau ir jų čion atkartoti nematau reikalo.

"Lietuvos" Skaitytojas. (Šiuomi ginčus del kun. Miluko užbaigsim. Red.).

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS CLEVELAND, O.

Vakaras.—C. L. T. Choro Draugija, nedėlio, spal. 1 d. surengė vakarą su teatru ir balinim; statyta du veikalus: drama "Draugas" ir komedija—"Kas bails?" Aktoriai savo roles atliko labai gerai, išskiriant veikų sričių grovį Jurgio rolę, kuris perleita kalbėjo. Po teatru sekė dainos chorų ir solo; pirma daina "Lietuva" chorui išėjo; antra po to daina "Motinos likimas" solo dar geriau; antroji solo "My heart is thine" išversta lietuvių kalbon, ir sudainuota p-lės Jol. Dandžiūtės, taipgi išėjo gerai. Po to choras gražiai sudainavo "Lietuvos baublys" o po jo puikiai sudainuota solo "Paukšteliai miegi" ir "Meilės skausmai". Paskutinis solo taip labai patiko klausytojams, kad jie toli plojo kol giesmininkė antru kartu sutiko padainuoti. Antgalo choras sudainavo "Joga berniis" ir lietuvių tautinį himną. Visas dainas sudainavo Clevelando Liet. Teatr. Choras, vedamas p. L. Krampo (lenko). Turū pasakytū, kad šitas choras gyvuoja jau apie septyniolika metų. L. Vyčiai su savo šoru mėgino jį paardyti, bet ačiū J. Kranauskui (yra vertėvis, bet turi laiko ir noro prie kultūrinį draugijų priklausyti ir jas remti), J. F. Klimavičiui, F. Baranauskui ir kitiems veikliams choro nariams jis sustiprėjo ir L. Vyčių pastengoms atsilakė. Dabar iš trijų čia esančių lietuvių chorų, kurių kitu du—L. Vyčių Choras tautiniai tikybiniais pamatais ir Myrtos Choras socialistinis tautiniuos marškinuos—C. L. T. Choras yra puikiausias. Myrtos Choras kol buvo tikrai tautinis, puikiai stovėjo, bet dabar dviasia pakrypes socialistų pusėn, emė sirgti ir jau sakoma, kad jam nėra vilties pasveikti, nes pas socialistus nėra kam jis gydyti.

Prie C. L. T. D. Choro priklauso tautiniai tikybinų pažinų jaunimas ir publika jam užjaucia. Šitame vakare publika nekaip užsilakė: programą beispildant publika vaikščiojo po svetainę trankiai, šnekojo garsiai, o tautinį himną begiedant daugumas (užsigėrusių) vyrų mėgino dainuoti drauge su chorą, kas giedojimą labai gadino.

Po programai sekė balius su šokiais; žmonių buvo daugiau kaip 500 ir draugijai, matyt, liks peleno.

Clevelando lietuviai stropiai rengiasi prie Lietuvių Dienos. Čion yra Clev. Liet. Draugijų sąryšis, prie kurio priklauso visos tautinės ir tautiniai tikybinės draugijos; nepriklauso tik LSS. 3 kp. Myrtos Choras, V. Kudirkos Dr-ja, Laisvės ir LD-LD. kp., kuriomis vienybė yra bails.

CLD. Sąryšis rūpinasi surengimu Lietuvių Dienos ir kun. Halaburda per kiekvieną pamokslą ragina žmones prisidėti prie L. D. surengimo. Visos merginos, kurios priklauso prie C. L. T. Choro ir L. Vyčių 25 kp., ima dailumą L. D. surengime, togi, kurios niekur nepriklauso prie nepriširda ir jų negalima pritraukti prie šito darbo jokiū būdu, o aukų rinkėjų truksta. Su vyrais yra mažesnė bėda.

Darbai čia eina labai gerai šiuo tarpu, tik nežinia iš kur čia žmonių tiek privažiavo; prie dirbtuvių stovi sustoję dideliais nūriais ir įjėso darbo. Kiek iš laikraščių matyt, "išur dūrai eina gerai ir darbininkų truksta. Taigi iš kur jų čia privažiavo, nežinia.

J. J. Žilis.

IS PITTSTON, PA.

Draugijų konferencija.—Nedėlioje spal. 1 d. bažnytinėje svetainėje buvo šios apilinkės draugijų konferencija, prisirengimui prie aukų rinkimo Lietuvių Dienoj lapkr. 1 d. Delegatų nuo 24 draugijų buvo 103. Susirinkimo vedėju aklamacija tapo išrinktas kun. J. Kasakaitis; jo pagalbininku, J. Kazakevičia. Mandatų priėmėjais ir paskui raštininkais, J. Vasauckas, K. Karsokas ir J. Laukaitis.

Po perskaitymui delegatų vardų, susirinkimo vedėjas perskaitė Wilkes Barrės susivažiavimo protokolą, kuris tapo priimtas vienbalsiai. Toliaus vedėjas aiškino Lietuvių Dienos svarbą ir reikalingumą sriovėms susitaikyti. Čia jis paklausė, ar svetainėje nesiranda socialistų, prašydama jų atsilipti ir apieikšti savo išlygas, kokiomis jie apsimtų drauge su visuomene veikti.

Į šią j. prašymą A. Valinčius atsistojęs pasakė, kad jie norėtų išvieno dirbti, bet reikalaujant vieną trečdalio surinktų aukų, kuriuos būtų siunčiamos jų nurodytais keliais, taip kaip iš Europos atvažiuoje svečiai p. Yčas ir kun. J. Puodžiūnas.

IS PHILADELPHIA, PA.

Karūziūtės koncertas. Spalio 18 d., Y. M. C. A. Auditoriume, 1421 Arch st., atsisbus žingėdus koncertas, kurį duos jauna lietuvių dainininkė, p-lė Marė Karūziūtė.

Koncerto programą yra platus ir įvairus. Susideda jis iš trijų dalių, kurios paskirstytos sekancijai: pirmoji dalyj italų ir francūzų dainos, antra—rusų ir lenkų, o trečioji lietuvių ir anglų. Iš lietuviškųjų dainų programoje pažymėta: Petrusko "Dievuliai—dievuliai" (iš "Birutės") ir "Saulė Raudona," to paties kompozitoriaus.

P-lė Marė Karūziūtė.

Tarp lenkų ir rusų kompozitorių programoje randame Chopin'ą, Glinką, Leningą; iš italų ir francūzų—Mozartą, Tosti, Massenet'o ir Marchesio veikalus.

Dainininkėi akompanijuos ant piano jos sesuo, p-lė Laura Karūziūtė. Koncerto pradžia 8:15 vakare. Įžangos tikėtai 50 ir \$1.00. P-lė Marė Karūziūtė yra dainavimo mokytoja ir viena iš tokių lietuvių, kuria philadelphiečiai gali pasigėrėti.

J. Žilinskas yra pripažinę. Kun. Kasakaitis jam atsakė, kad atvažiuosieji svečiai neturi teisės socialistams trečdalį aukų skirti, o susirinkimas yra vienbalsiai priėmęs Wilkes Barrėje susivažiavimo protokolą ir dabar jo negalima laužyti.

Po Valinčiui paėmė balsą Slikaitis, reikalaujamas socialistams trečdalio aukų. M. Grikonis, Exeter Borough burmistras, greitnesniam susirinkimo susitarimui įneša, kad vietinin komitetan būtų priimta du socialistai. Susirinkimas su tuo sutinka ir perstatoma delegatai, A. Valinčius ir J. Vaskauckas, bet ir pirmas ir antras atsisako. Antgalo apsiėmė Slikaitis, bet ir tas, nelaukęs komiteto susirinkimo, svetainę apieido.

Į komitetą įėjo dvilika žmonių: Kun. J. Kasakaitis, K. Karsokas, A. Galinskas, T. Paukstis, J. Vasauckas, Matlauskas, J. Kazakevičius, J. Laukaitis, V. Ranta, Šakočius, A. Zorskis, M. Kižiūtė ir K. Janeliūnas. Be to tapo išrinkti komitetai aplinkiniuose miesteliuose Exeter Borough, Inkerman, Duryea ir Old Forge, kurie turės organizuoti lietuvių aukų rinkėjus savo vietose.

Po abelman susirinkimui Komitetas tuojaus pradėjo savo darbą. Jo nūrimai buvo tokie:

1. Prašyti Pittstono miesto majoro, kad jis paragintų visus gyventojus aukoti lietuviams Lietuvių Dienoje; 2. Prašyti krutamų paveikslų teatrų savininkų, kad jie bent dalį pelno lapkr. 1 d. paskirti lietuviams nukentėjusiems nuo karės; 3. Prašyti mokyklų valdybos pasiūlyti mokinius vaikučius, ir mergaites aukų rinkti nukentėjusiems nuo karės; 4. Atspausiti atsisaukimus į miesto vertelgas; 5. Prašyti svetimaucijų kunigų ir įvairių draugijų prisidėti prie lietuvių darbo Lietuvių Dienoje. Antgalo nutarta kreiptis į Centralinį Komitetą ir prašyti prisijusti: 200 dėžucių, 400 ženklelių ir 25,000 kortelių (tags).

Korespondentas.

Taip pat gavome aprašymą—protokolą šitos konferencijos su parašu konferencijos pirm. kun. J. Kasakaitis ir sekr. L. Vasaucko. Aprašymas mažne tas pats kaip ir mūsų korespondento, išskiriant paminėjimą komitetų mažoms lietuvių kolonijoms. Šitą paminėjimą čia ir priduriame:

Komitetai Pittstono apilinkės kems tokie:
Old Forge:—A. Žalnieraitis ir J. Puodžiūnas.

Duryea:—A. Jasiulaitis, K. Valukonis, J. Ignatavičius, J. Jučikas ir J. Stanekas.

Exeter:—M. Grikonis, A. Stanevičius, I. Čepialis ir A. Vyšniauskas.

Wyoming:—J. Maskelis, M. Pacenka, P. Pacenka ir J. Kedaras.

Inkerman:—A. Kazlauckas, I. Bražionis ir K. Pukelis.

Sobastopoln:—M. Juozaitis, J. Šingūdis ir A. Pečiulionis.

Port-Griffith:—A. Rimas ir J. Šolis.

Browntown:—K. Kačergis, V. Saukščius ir J. Oklesteris.

IS ROCHHESTER, N. Y.

Vietos reikalai. Mūsų kolonija taipgi neatsilikusi su Lietuvių Dienos reikalais. Jau susiorganizavo Centr. Komitetas, kuris pradėjo rūpintis Lietuvių Dienos rengimu. Tautininkai su katalikais eina išvieno. Kas atsieina kitų draugijų, tai dar nevisos prisijungė savo delegatus. LSS. 7 kp. rauda, kad jos niekas nekvieta, bet abejoti reikia, ar toji jos rauda yra tikra.

L.S.F. konferencijoje, laikytoje rugs. 27 d. girdėjau, buk, tautininkai buvusių pinigų \$36 ar \$21 netik neatidūda (Kam?—Red.), bet dar reikalauja \$40. Socialistai karsčinojasi, lyg kad tuojai nurodydami ant savęs kaltę. Kaip ten nebūt, reikia surasti teisybę.

Paėmęs "Naujienu" 227 num. radau dvi korespondencijas iš Rochesterio. Skaitau pirmą, kur pasirašęs S. Pašulnietis, nerandu jo nieko daugiau, kaip vien išniekinimus mūsų jaunio mokslieio p. A. Striklio; mat jis socialistams uždėję už jų biurų politikavimą organizacijose ir kitur, tai reikia ant jo tūlis išlieti. Bet kas atsieina kitų sričių, tai jis paliko čia gerą atmintį apie save. Jo prakalbose susirinko apie pusterčio šimto žmonių ir visi kuogažiausiai užsilakė. Tik tai po jo prakalbų socialistai vaikščiojo nosis pakabinę ir niekio kalbėtoją kiek galėdami.

Skaitau antrą korespondenciją Kirvio parašytą, bet nematau, kad tai būtų tas kirvis, kuris tašo ar nukerta. Šitą p. Kirviui, matau, rupi tik Aido Choras su tautininkais supiudyti. Jis nori pasakyti, kad TMD, ir ALTS, knopų prakalbų vedėjas įžeidė Aido Chorą, iš estrados paklausdamas aidiečių, ar jie neapsimtų ką sudainuoti. Jis užmiršta, kad laikas buvo labai trumpas ir choro negalima buvo suspėti pakviesti, ir užmiršta, kad choro dalyvauja taipgi dalis tautininkų ir kitokių, todėl pirmsėdis neturėjo reikalo chorą įžeisti ir savo paklausimu negalėjo jo įžeisti.

Girdėjau, kad socialistai DLK. Gedimino Doj-je tyčia varėsi, kad toji draugija išrinkti net septynis delegatus į draugijų konferenciją, bet jų tas užsispyrimas buvo veltas, nes jų delegatų skaitlius nebuvo priimtas konferencijoje. Po to jie žadėjo sušaukti netikėtą savo draugijos susirinkimą, kad išrinkus delegatų tiek, kiek kitos draugijos siūncia. Bet ir tame susirinkimo šaukime kažkas neaiškus ir, reikia laukti, socialistai minėtai draugijai naują šposą įskirs.

Man čia neseniai atvykus tikrai nesuprantama yra, kodėl tautininkai, turėdami savo tarpe atsakančių vyrų veikėjų, ir savo draugijos viršininkus renka socialistus, kurie jų veikimą visomis pusėmis trukdo.

Svečias.

IS HARRISON, N. J.

Polemika. Kuo reikia tikėti—žodžiu, darbu, ar korespondencija? "Lietuvos" 38 num. patėmė jau įdėtą korespondenciją iš Harrison ir Kearny, po kuria pasirašo F. M. Petrulionis, Suv. Org. Raštininkas. Korespondencijos autorius plačiai aprašo visą veikimą nauda nukentėjusiems nuo karės lietuvių. Pripažįstu, kad vietiniais Sus. Org. Komitetas pridėdamai veikia nuo pat prasidėjimo karės ir jam priklauso garbė už jo gerus darbus, bet kas at-

sieina Tag Dienos parengimo, tai norėčiau žinoti, kaip mūsų komitetas galėjo tokias klaidas daryti ir tokį didelį darbą pavesti tokiu dideliu nesupratimu visuomenėje. Labai keista atrodo, kad pats raštininkas, rašydamas korespondenciją, nepripažina apie tai ir tik niekina tuos, kurie, anot jo, ciniškai sakė, buk rengėjai tik patys pasinaudosį. Bet klausčiau tųjų rengėjų, kaip jie patis manytų, matydami taip klaidingai pagarsinant suaukotų pinigų sumas, kaip dabar? Tą patį vakarą rugs. 3 d. po aukų rinkėjų akių buvo pagarsinta surinktų pinigų suma \$529.53, o antritojaus p. Liutkauskio prakalbose p. F. M. Petrulionis publikai aiškino, kad Tag Dienoje suaukotų pinigų suma išnešanti \$494.27, o jau laikraštyje ji pavirsta tik į \$488.77. Taigi, akvaizdoje situacijai atskaitų išdavimo, ar visuomenė neturi teisės veikėjais netikėti? Nors aš pats galiu liudyti, kad viskas nuveikta teisingai, bet paduotoji atskaita to neparodo. Todel rengėjai nepvilo išduoti jos taip, kaip jiems patinka, bet taip kaip buvo ir kaip visuomenei yra žinoma, o tasyk niekas "ciniškai" neužsipuldinēs ant veikėjų ir visuomenę geriaus užjauš jiems.

Daug geriaus būtų, jei p. Petrulionis paduotų į laikraštį taip, kaip atsiūnia, o ne kaip jam pačiam patinka. (Gal įvyko klaida nenoroms? Red.).

Tuščia-garbė-nėra-garbė.

IS ROCHESTER N. Y.

Atsakymas kritikui ir socialistų prakalbos.—"Naujienu" 232 num. tulas Kirvis duoda man vėjo už tai, kad aš savo korespondencijoje neva nuplėšęs garbę K. Vaivadaui. Leistas su juo į ginčus nematau reikalo, bet pasakysiu jam tiek, kad man nerupia K. Vaivados garbė ir jos plėšti aš nemaniau ir nemanau.

Rugs. 23 d. čia miesto svetainėje kalbėjo socialistų kandidatas ant Suv. Valst. prezidento Benzonas. Kitų tautų socialistai nutarė maršuoti į prakalbų svetainę; lietuviai socialistai nenorėjo nuo jų atsilikti, o kadangi jų tokis mažas skaitlius, vos tik keli, tai jie šoko įeškoti sau tautininkų, kurie padėtų jiems maršuoti. Laimė jų buvo, kad tą vakarą DLK. Gedimino D-ja turėjo balių; jie kreipėsi prie balius publikos ir gražumu bei piktuoju jiems pavyko gauti dvi merginos, kelios moterėlės ir keli vaikinkai, ir tokiu būdu mūsų socialistų maršavimas tapo išgelbėtas.

Spal. 1 d. vienas LSS. 181 kp. narys ir dar organizatorius E. Rochesterį apvaikščioję Mikolins. Jis pasikvietė draugų, stalą apstatė bonkomis, šale stalo alaus bakutė ir visi alkoholinės dvasios užsitraukdami emė dabartinę tvarką smerkti, beapgailestaudami darbininkų likimą.

Be čia tarp jų įvyko nesupratimų ir jie vienas kitam pradėjo pakausius lyginti. Organizatorius su kitais dviem draugais pateko belangėn. Kaip jiems išeis nežinia. Kaip girdėt, reikėjo net dvių daktarų šauktis. Tai vis buržuazijos tvarka taip padaro. Šitose varduose ir dvių merginų buta. Ne kokia garbė merginoms į tokius pokylius lankytis.

Ponas.

IS NEWARK, N. J.

Komiteto Susirinkimas. Veikiantis Lietuvių Dienos Komitetetas rugs. 26 d. turėjo susirinkimą Sv. Jurgio svetainėje. Tarp kitko čia tapo išrinkta situacija vyriausybė: pirmininku Advok. Jurgis Matulevičius; vice-pirm. K. Vaskauckas, A. Staknevičius, V. Ambrozevičius, p-lė A. Šalaševičiūtė, A. Jakinevičius. Prot. rašt. V. Leščinskas; jo pagalb. A. Radzevičius; fin. rašt. p-lė B. Vaskauckiūtė; susinė. rašt. J. Daukšys; kasin. k.m. Dobužinskas; kasos globėjais, S. Pranyš ir A. Žugzdą; maršalka, B. Staniulis.

Spaudos komisijon: F. M. Petrulionis, V. Vaskauckas, V. Leščinskas, J. Daukšys. Apilinkės veikimo komisijon: kun. Dobužinskas, V. Vaskauckas,

adv. J. Matulevičius, M. Truska, A. Gerulaitis, B. Staniulis, F. M. Petrulionis.

Po mažesnes apilinkės kolonijas nutarta veikti kiek galint plačiau. Nutarta kreiptis į svetimaucius, į jų organizacijas ir grupes. Šito darbo atlikimui išrinkta p-lė B. Vaskauckiūtė, V. Ambrozevičius ir V. Vaskauckas. Be to nutarta prie jų pakviesti p-ni Gebienė iš Newarko ir p-ni Juodkojenė, iš Kearny, kaip žymiai veikiančios visuomenės darbininkės. Pasitikima, kad jos neatsisakis ir žymiai pasidarys Lietuvių Dienos reikallams.

F. M. Petrulionis.

IS NEW PHILADELPHIA, PA.

Spalio 1 d. ir pas mus susitvėrė komitetas reikale "Lietuvių Dienos." Prez.—S. Bulota, pagal.—J. Tačilauskas, rašt.—A. Gudaitis, kasierius—kun. Matulaitis, kas. Globėjai: A. Ankstakalnis ir V. Žalnierius.

Po šio komiteto priežiūra bus renkamos aukos "Lietuvių Dienoje" šiuose miesteliuose: Mary-D, Brukton, Middleport, New Philadelphia, Cumbola, Port Carbon ir Pottsville.

Spalio 2 d. Minėto kom. prezidentas nukako pas Pottsville's Majorą F. Pierce Mortimer, kad gauti leidimą rinkti aukas "Lietuvių Dienoje." Majoras davė formalį leidimą (permission) ir palinkėjo, kad lietuviams pasisektų surinkti savo šaliai pas amerikonus milijoną dol.

New-philadelphiečiai, jei jiems jėgos daleis, žada pasiųsti rinkėjus dar ir į šiuos miestelius: Schuylkill—Haven ir Orwigsburg, kurie apie 17 myl. atstų į piet-vakarą nuo New Philadelphia.

Harrisburg'e, Penssylvanijos sostinė, nežinia ar bus iš kur atsiųsti rinkėjai, nes, kaip girdėtis, tai ten lietuvių kaip ir nėra. Reiktų ir ten pasiųsti rinkėjus artimiaus esančioms lietuvių kolonijoms.

New phil-čiai jau turi išdirbę pilną pasiūt savo rinkėjus pietų link už kalnų pas ukinkus. Ukinkus lankys rinkėjai su automobiliais. Jau keletas New Philadelphia lietuvių prižadėjo duoti šiam tikslui automobilius.

Reporteris.

IS WEST FRANKFORT, ILL.

Rugsėjo 20 dieną 9:30 vakare anglas perlovė lietuvių Aleką Kazlauską. A. Kazlauskas su anglais slaptose smuklėje kazi-ravo iš pinigų. Iš kokios priežasties A. K. gavo kulką, niekas tikrai nežino, nes toje slaptose smuklėje daugiau lietuvių nebuvo, o pats nelaimingas, A. K. irgi tiesos nepasako. Dabar A. K. yra ligoninėje. Daktarai sako, kad nepagys.

Tegul buna pamoka kitiems lietuviams, kad jie mestų tokius bjaurius papročius ir nekaziruotų iš pinigų, o ypač su anglais; nes anglai ir taip mūsų tautos žmonių neapkenčia. Kaziravimas iš pinigų jokios naudos neatneša; viena sykį iškaziruosi, kita—prakaziruosi, o kartais ir gyvastį prakiši už "kipšo" abrozėlius. A. Kazlauskas paeina iš Kauno gub., turi Amerikoj vie-ną pusbrolių; gyvena jis Westville, Ill.

T. K. P.

IS SO. OMAHA, NEB.

Viešas Lietuvių susirinkimas. Nedėlioje, spalio 1 d. buvo viešas Lietuvių susirinkimas apkalbėjimui, to kaip pasekmingiaus pri-lieirus prie "Lietuvių Dienos." Kalbėjo kun. Jurgis Jonaitis, J. Jonevičius ir J. Bulovas. Visi kalbėtojai nurodinėjo reikalingumą įtempti visas, kokias mes urime, pajiegas atlikimui to taip liddleio darbo ir sykiu parodyti Amerikonams ir ypatingai tiems lidžiansiems mūsų tautinio at-gijimo priešams—lenkams, kad mes lietuviai, kaip tauta nesame išnykusi tauta, kaip jie, len-kai, kad informuoja platę pasau-lį. Žmonių atsilankė neperdaugiausiai, bet upas pas visus, matyt, buvo gana pakilęs. Aukų rinkėjų, tuom laiku, užsirašė

tiktai 14. Bet yra viltis, kad pasiseks sutraukti visos spēkos į vieną kuną ir savo, kaip lietuvių, užduotį atlikti kuogedžiausiai. Iš pranešimo komite-to, nuskirto susizinojimui su svetimauciais reikale pagalbos "Lietuvių Dienoje," paaiškėjo, kad lietuviams yra labai prielankūs ir žada kiek galint pagelbėti.

Jurgis Biliunas.
Nutarimų raštininkų.

IS THOMPSONVILLE, CONN.

Lietuvių Dienos reikalais.—Nors mūsų miestelis yra mažas ir lietuvių nedaugiau kaip 150 žmonių, bet pasirodžius laikraščiuose paraginimams ruošti prie aukų rinkimo Lietuvių Dienoje, subruzdavo ir mūsų apygardos lietuviai. Rugs. 10 d. Sv. Jurgio D-jos susirinkimo J. F. M. pasakius trumpą prakalbą ir įnešus suorganizuoti komitetą, kuris rūpintųsi aukų rinkimu Lietuvių Dienoje, draugija sutiko su tuo ir tapo paskirti penki delegatai pas SLA. 113 kp.

Rugs. 24 d. SLA. 113 kp. susirinkime minėtos draugijos delegatai pakalbino kuopos narius prisidėti prie aukų rinkimo darbo ir tie sutiko prisidėti. Kuopa su noru pasakė nuo savęs du delegatų ir iš jų tapo išrinkta bendras komitetan: V. Banispirmininku, D. Narotavičius vice-pirm., J. F. Makoveckas, raštininku, K. Miglinas kasininku, K. Zaramba ir A. Noreika—kasos globėjais, F. Sukadolskis, komiteto nariu. Viršminėtas komitetas savo posėdyje nutarė suorganizuoti kuodaugiausia kalbėtojų Lietuvių Dienoj, kurie kalbės gatvėse.

Rugs. 4 d. SLA. 113 kp. turėjo prakalbą; kalbėjo p. M. J. Vokietaitis iš New Haven, Conn. Jis kalbėjo apie karę ir apie SLA.

J. F. Makoveckas.

IS DETROIT, MICH.

Rengiasi prie Lietuvių Dienos. Turint omenyje, kad Detroitas sulgys savo gyventojų skaitliaus užima Amerikoje penktą vietą, o lietuvių jame gyvena vos apie 7—8000, nesunku bus suprasti, koks sunkus yra uždavinys vietos lietuvių draugijos, nežiurinkime. Todel toki dideli darba turint prieš save, ne vienas ir pakaušį sau pasikrapšto, pagalvojęs ką čia reiks daryti. Bet vietos lietuvių draugijos nežinėdamos šitos sunkenybės, rengiasi prie šito darbo kaip drutos. Visos draugijos, turin yra, rodo 12, turi jau ir delegatus išsirinke į visuotinę susirinkimą prisirengimui prie Lietuvių Dienos. Taigi detroitiečiai, pasirodykime tikrais lietuviams.

Tautų bazaras. Čia apie 16 tautų, tarp kurių ir lietuviai rengia bazarą nauda nukentėjusių del karės. Jau dabar visų tautų atstovai laiko susirinkimus kas panedėlio vakarą St. Andrew's svetainėje, 109-111 Congress St. Bazari vieta parinkta toj pačioj sėtroj (labernacle), kur Billy Sundav misijas laiko. Bazare kiekvieną turės savo skyrių ir pelnas eis tai tautai, kuri kiek surinks. Bazari laikas paskirtas nuo 15 iki 25 d. lapkričio.

K. Šnuolis.

IS SO. OMAHA, NEB.

ALTS. kuopos susirinkimas. Rugs. 28 d. š. m. ALTS. 28 kuopa turėjo savo mėnesinį susirinkimą ir svarstė apie nusiantimą savo delegato į ALTS. Seimą, bet pasirodė, kad siūsti delegatą kuopai yra nepatogu, antra vertus kuopa yra jaunutė ir neturi lėšų delegatui pasiūti. Todel buvo nutarta pasiūti Seiman tik laiskas su gerais linkejimais.

Tiesa, mūsų kuopa nedaug ir veikė, bet viena neseniai susitvėrė, kita buvo vasaros laikas ir veikti ką nebuvo kaip; bet žiemai atėjus namone pradėti dirbti. Šitame susirinkime prisirašė du nauji nariu: Boleslovas Janukėnas, užsimokėjo už 5 mėnesius ir Konst. Laucis, už 3 mėnesius.

P. Biliunas, ALTS. rašt.

Visi laikraščiai stundams rankraščiai turi būti pažymėti autorius pa rašu ir adresu. Pasirašantieji pae do donais turi paduoti. Redakcijos at niai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilekia sau teisę at stundams jai rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščius rankraščius Redakcija, pareikalauta, grąžina au toriui atgal jo lėšomis.

Roikla visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Svarbus suvažiavimas.—Percito mėnesio pabaigoje (rug. 28 ir 29 d.) Brooklyn'e atsibuvo svarbus suvažiavimas, visur vadinamas suvažiavimu delei Lietuvos Atstatymo.

Vėliau mes patalpinsime to suvažiavimo pradžią, iš kurio paaiškės daugias smulkmenų. Tuo tarpu gi norėtume mestį tik keletą pat stambiausių minčių.

Suvažiavimo tikslas—apkalbėti budus, kaip apginti mūsų tėvų žemę nuo to pavojaus, kuris jai grėsia po šios karės. O pavojus didelis—ir ne iš vienos pusės.

Dabar per Lietuvos žemę ritasi svetimų lietuviams gaivalų vilnys, nešdamos su saim krašto išnaikinimą ir nedidelės lietuvių tautos mažinimą. Gi po karės ir tiems lietuvių likučiams grėsia pavojus būti išstumtai iš savo tėvų žemės.

Sunaikintam krašto atstatymui reikalingi bus ir žmonės ir kapitalai. Žmonės turės savo ukius, namus atstatyti. Turės tam tikslui pinigų gauti. Patys neturės—skolins. Jeigu ne nuo savų—tai nuo svetimų. Bėda nelauks—privers nors ir iš žemės iškasti.

Svetimus kraštus užkariaujama ne tik kardu. Tankiaus užkariaujama pinigų. Žinome, kas atsitiko su praskolintais Lietuvoje lenkų dvarais. Jų ponai nuėjo šunų šukuoti. Žydai ir kiti jų vietas užėmė.

Po šios karės tas pats grėsia Lietuvos ukiniams. Praskolinti svetimiems lietuvių ukiai lengvai gali palikti svetimiems; ant jų turėjo ir turi apetitą ir rusai, ir vokiečiai, ir lenkai—visi geri mūsų bičiuliai.

Sykį iššlys iš-po Lietuvos kaimiečių kūrį jų locna žemėlė—lik sveika, Lietuva! Iš jos tik atminimas pasiliks. Žemė—tai pamatas, be kurio negali išsilaikyti joks namas; tai dirva, į kurią šaknis įleidus, gali laikytis lietuvių tauta. Jos,—tos savo žemės,—lietuviai turi laikytis ir dantimis, ir nagais.

Tiktai tą supratęs, galima pilnai apkalbėti svarbų tos rezoliucijos, kurią viršinėtus Brooklyn'o susivažiavimas užgėrė. O ta rezoliucija skamba sekančiai:

Lietuviai, susirinkę Brooklyn'e 29 d. rugs. Lietuvos Atstatymo reikale, vienbalsiai nutarime protestuoti prieš kiekvieną organizuotą pastangą svetimaui išpirkinti ir kolonizuoti savais žmonėmis Lietuvos žemes.

Lietuvos žemė priklauso tik lietuviams ir jie pasiryžę yra ją glauti iki paskutiniųs. Nors ekonominis Lietuvos plėtojimas ir jos atstatymas ankštai susiję su politika tautos lūsybe, vienokis seimas pripažįsta, kad Europos lietuvių neatidėtinai rūpinasi įsteigimu savo bankų.

Toliau seimas nutaria, kad žemės, prekybos ir pramonės paklaimai ir atstatymui Lietuvos reikalinga Amerikos lietuviams suorganizuoti finansinę bendrovę.

To dalyko įvykdinimui Amerikoje seimas išrenka tam tikrą komitetą.

Šią rezoliuciją, ypač įtakingai pirmą jos dalį, privalo atmintinai išnokti visi lietuviai. Ją reik kalte įkalėti kiekvienam lietuviui, kad to jis niekada nepamirštų.

Turime eiti kitais keliais.—Kuomet Europoje vystosi atsitikimai, nuo kurių priklauso visų tautų, tame tarpe ir Lietuvos, ateitis; kuomet čia pat Amerikoje po akių jau stovi prisitarnusi "Lietuvių Diena"—mes, amerikiečiai, įbrūdę į partijinių tuščių ginčų klapynę, per du metus klampojame ir vis giliau juose skęstame.

Gal but, kad kam nors tie ginčai yra naudingi; gal but, kad kas nors iš jų gyvena ir tik jais pasilaiko. Lietuviams, kaippa tautai, betgi jie yra blėdingi iki didžiausio laipsnio.

Laikraštis—apsvietos keldrodis, padomuo veidrodys. Taip mums yra sakoma ir taip turėtų būti. Padorio draugijoj taip ir yra. Bet pas Amerikos lietuvių, kaippa

todo paskutiniai atsitikimai, laikraštis—tai ne šventykla, ne apsvietos tribunala... Jis pavirto į gatvę, ant kurios ir girtuoklis gali koliotis ir pamisėlis gali rėkauti, o plačioji visuomenė, skaitytojai, tie visų nosenų turi klausyti.

Įvykavusie tarp Amerikos lietuvių ginčai ir barniai įtraukė savo sukurin, labiaus ar mažius, visus mūsų laikraščius—iki vieno.

Teko ir mums įsimaistyti į ginčus. Manėme, kad užbaigę ginčus, išrišę klausimus, užbaigime barnius, pradėsime darbą. Matome, kad taip nėra. Barniams ginčams, Polionėms nėra galo. Ir juo toliaus, juo aršiaus. Gal todėl, kad pėstukams, profesionaliems kritikeriams ir įvairiems avanturistams tik to ir reik, kad į koki nors ginčą įsimaistytum. Papratę piestoj vandenį grūsti, jie tik ir džiaugiasi, kuomet kas nors duoda jiems progą tą darbą toliaus varyti.

Mes manome, kad jau rėjo didis laikas visa tai kic galima su laikyti. Laikraščiai ir žmonės, kuriems rūpi paštytės, partijai ginčai, ypaty kolonės, lai užsima tuom ir toliaus.

Gi laikraščiai ir žmonės, kuriems rūpi tikras darbas, privalo tuojaus visus ginčus, kolones ir panašius niekniekius sulaukyti. Tuomi jie įgys užtektinai laiko naudingo darbo dirbimui, o iš antros pusės atims dalį progos ir pėstukams pėstis.

Mes nemanome daugias atsakinėti ant jokių ant mūsų užsipuldinėjimų; nemanome su jais varinėti jokių ginčų; nemanome leistis su jais į jokių barnius.

Ignoruokime tuos visus pėstukus! Darbo, naudingo darbo visi lietuviai turime iki kaklo. Negalėsime jo dirbti, kaip iki šiolie negalėjome, jeigu brangų laiką ir toliau eikvosime pėsimuisi—su plikais.

"Motery Balsas." Tokiu vardu pradėjo eiti iš Philadelphia, Pa. mėnesinis moterų laikraštėlis. Jį leidžia taip vadinamas "Lietuvių Moterų Progresyvis Susivienijimas." Redaktoriu pasirašo p-nia K. Petrikienė iš Brooklyn, N. Y., o spaudinamas jis yra socialistų organo "Kovos" spautuvėje Philadelphia, Pa. Kainos negalėsime sumedžioti—turbūt bus \$1.00 metams.

Laikraštėlis, kaip laikraštėlis—būtų sau nei šio nei to, jeigu jis būtų skiriamas tikrai moterų reikalams. Bet jis, kaip matyt jau iš pirmo numerio, skiriamas ne tiek moterų, kaippo tokių, reikalams, bet politikai, butent socializmo platinimui tarp moterų. Todėl ir apie jo pasiekimą ir ilgą gyvenimą drūčiai—labai drūčiai reik abejoti.

Grazus, apsvietos ir abelnei kultūros pamatais paremtas, laikraštėlis labai mūsų moterims tiktų, ir rašite, turėtų pasisekima. Sianrai partyninės politikos laikraštis vargiai atmokės net už tą energiją ir lėšas, kurios jo leidimui eikvojamės.

Lietuvių Rezoliucijos. Suvienuyt Valtijų kongreso oficialiuose rekorduose (Vol. 53, No. 226) yra tilpusi rezoliucija apie lietuvių ir Lietuvos likimą, kurią šių metų SLA. seimas buvo išnėgęs Pittsburghe Rezoliucijoj išdėstoma politiški lietuvių pageidavimai ir norai, kurie turėtų įvykti šiai karai užsibaigus.

Panašūs lietuvių išreiškimai, reikalaujantieji savo tėvynei laisvės, turi būti "eflami a.kštėn visur ir prie kiekvienos progos.

Privalo būti.—Vyrai subruskime! Pirmoji lapkričio diena Amerikoje gali būti Lietuvos išgelbėjimo diena!—šaukia Didžiojo New Yorko Lietuvių Komitetas į to miesto draugijas.

Galima tai atkartoti ir visiems Amerikos lietuviams su tuom tik patėmijimu, kad ne "gali," bet PRIVALO būti Lietuvos išgelbėjimo diena.

SVEČIAI CLEVELANDE.

Mūsų svečiai—atstovs M. Yčas su kun. J. Žilinsku—pereitą nedėdienį laikę prakalbų Clevelande, Ohio, surinko \$510.30. Apie 300 žmonių turėjo grįžti nuo salės durių, nes salėn netilpo. Clevelandiečiai linksni. Jie sako, kad "proportionaliai paėmus, tai mes sukurtom ir Chicago."

Nėr ką sakyti.—Šaunūs vyrai, tie clevelandiečiai!

Prie 'Lietuvių Dienos'

Lapk. 1 d. 1916 METU

Šitamo skyriuje telpa visos žinlos apie tai, kaip Amerikos lietuvių rengiasi prie "Lietuvių Dienos". Praneškite, ką jūs tam tikslui darote!

EXTRA.

"Lietuvai" prisiūsta iš Wilkes-Barre sekančio turinio telegramas:

Wilkes-Barre, Pa., Spalio 10 d.—"Polish Victims Relief Fund" iš New York pasiūlė mums plačią pagalbą Lietuvių Dienoje. Floridos, North Carolinos ir Wyomingo valstijų gubernatoriai ketina išleisti proklamcijas ir žada pagalbą. Silver Creek, Pa., mainieriai paskyrė \$100.00 aukų "Lietuvių Dienai". Užregistravo ligšiol 154 komitetai iš įvairių vietų. Tagsai ir raikščiai užsakyta New York'e, diežės—Philadelphia. Viskas bus išsiųsta komitetams iki 25 d. spalio.

Amerikos Lietuvių Centro Komitetas.

BOSTONE SUSITAIKE.

(Telegramas). Wilkes-Barre, Pa., Spalio 11 d.—Bostone socialistai susitakė su tautininkais ir katalikais "Lietuvių Dienos" reikale. J. Lopatto.

CENTRALIO AMERIKOS LIETUVIŲ KOMITETO PRANEŠIMAS.

Primename, kad:

1. Kur dar nėra susitvėrę Liet. Dienos Komitetai, tegul kuogreičiausiai tveriasi, nes pranešimai apie juos tebus priiminėjami tik ligi 25 šio, spalio mėnesio.

2. Tveriant Vietos Komitetai reikia kvesti visos vietinės draugystės, neskiriant sriovių, kad paskiajus nebutų tvėrėjams užmėtinėjimų, kaip ligi šiol, kad yra buvę.

3. Pranešant Centro Komitetui apie susitvėrimą Vietos Komitetai, reikia pažymėti pilnus vardus ir pavardes, žmonių išrinktų į Komitetą ir vardus draugystių, kurios prisidėjo prie Vietos Komiteto išrinkimo.

4. Reikalaujant dėžučių, raikščių, tagų ir kitų dalykų, reikia nurodyti visų gyventojų ir lietuvių skaičius savo kolonijoje.

5. Visi Vietos Komitetai, gavę mūsų įgaliojimus, tegul neužmiršta butinai: pasiprašyti leidimo nuo miesto valdžios daryti "tag day" lapkričio 1 d.; pasiprašyti nuo Chamber of Commerce paliudijimą kolekтуoti po krautuvių; kreiptis į amerikūnų ir kitų tautų draugystes ir klubus padėti aukas rinkti ir aukoti, ypačingai reikia kreiptis į lenkus, kurių Centras iš New Yorko su p. Padarevskiu prišakėje apsiėmė pranešti savo skyriams, kad jie padėtų lietuviams lapkričio 1 d., nekad neimdami sau; kreiptis į katalikų ir protestonų kunigus, kad jie paragintų žmones duoti aukų ir pagalios, kreiptis į "public school's", kad mokytojai prikaltintų vaikus sumesti bent po re. nukentėjusiems Lietuvos vaikams.

6. Išdėdinkais Vietos Komitetams geriausiai turi užsikviesti Chamber of Commerce, arba bankus, ar kitokias viešas vietas, kuriose bus suskaičiuoti pinigai iš dėžučių.

7. Centras yra jau visus dalykus reikalingus tai denai, užsakes ir neužilgo visiems Vietos Komitetams išsiuntinės; taipgi išsiuntinės ir galutinas instrukcijas.

Broliai Lietuviai! 150 mūsų kolonijų jau atsiliepė—atsiliepė ir kiti, dalyvaukime visi iki vieno didžiam darbui.

J. S. Lopatto.

C. A. L. K. Prezidentas M. Šalčius Raštininkas.

KĄ VEIKIA CENTRALIS AM. LIETUVIŲ KOMITETAS.

Pas M. Šalčius, sekretorius Centralio Komiteto "Lietuvių Dienai" rengti, praneša mums iš Wilkes-Barre, kad darbas tenai sparčiai yra komiteto varomas.

Jis rašo: "Pabrėžtoji programa ir dar su dideliais kaupais baigiama pildyti. Štai faktai: ligi 21 š. m. bus padaryta dėžutės, raikščiai, tagsai. Ligšiol padaryta: atspausa ir išsiuntinėta laišakai į kongresmanus, senatorius ir gubernatorius, išsiuntinėta telegramos į visus Suv. Valst. gubernatorius apie Lietuvių Dieną su prašymu nuo savės išleisti proklamciją į savo piliečius atspausa laišakai į biznierių, į Chamber of Commerce, atspausa 18,000 laiškų į katalikų kunigus, spaudžiama New York'e čekiai ir ateinančioje savaitėje bus išsiuntinėta drauge su laiškais į biznierių ir kunigus; spaudžiama 10,000 paliudijimų su prezidento proklamcijos fotografijos tekstu ir bus išsiuntinėta Vietų Komitetams ir, apskritai, visi daiktai ligi 21—25 spal. visiems 100-tui ligšiol užsiregistravusių komitetų ir užsiregistravusių ateityje bus išsiuntinėta.

Jau gauta atsakymai nuo 4 kongresmanų ir 1 gubernatoriaus ir mūsų atsikreipimus su apsiėmimu padėti mums. Gauta nuo Lenkų kom. vardu "Polish Victims Relief Fund" pasiūlylimas mums padėti ir New York'e vedamos Tarybos su jais per p. Vinikaitį. Jie apsiėmė, visą jiems pritariančią lenkų spaudą pritraukti prie Lietuvių Dienos garsinimo ir jų Vietos Komitetui padės mūsų Vietos Komitetams.

Su garsinimu anglų spaudoje—išėjo keblumas. Presos komisija nieko dar nepadare ir C. K. Prez. pačiam reikėjo imtis darbo. Butų gerai turėjus anglas ar lietuvis, kuris galėtų vien užsiimti anglų spaudos informavimu. Tokis žmogus mums būtų labai reikalingas. New Yorkas veikia savarankiai ir gerai, o Philadelphia ir Chicago nežinija, kaip veikia,—jų K-tai dar nepadavė mums jokių pranešimų."

PROTOKOLAS.

Amerikos Lietuvių Centralinio Komiteto, nukentėjusiems nuo karės šelpti narių posėdžio, laikyto Brooklyn'o, N. Y., 29 d. rugsėjo, 1916 m.

1. — Posėdyje dalyvavo šie Komiteto nariai: kun. P. Augustaitis, kun. V. Bartuška, R. Karuza, F. Živatkauskas, K. Krušinskas, V. Lukoševičius, Dr. J. Šliupas ir V. K. Račkauskas.

Nutarimai:

1. — Užgirta dabar įvestoji Centro Raštinės tvarka ir tarnautojų sąlygos, kurios, pagal 11-jo Sekretoriaus p. M. Šalčiaus pranešimą raštu, yra sekanti: raštinės vedėjų p. M. Šalčinį į savaitę—\$25.00; nuolatinė stenografe už visą laiką darbo nuo 18 d. rugsėjo iki 1 d. lapkričio—\$50.00; dviem (ekstra) stenografėm, kuriedvi dirbs gal visą spalio mėnesį, po \$7.00 į savaitę. Jei būtų reikalsas, pirminkins su raštinės vedėju gali pasamdyti ir daugiau darbininkų.

2. — Dėžutės turi būti visos vienodos ir visoms kolonijoms duos jas Centras.

3. — Dėžučių užsakymo komisiją įgaluoti užsakyti dėžutes pagal p. R. Karūžos iširtas sąlygas, tiksliai tokios skardinės dėžutės yra priimtinos ir praktiškos.

Tags'us ir raikščius užsaks Komiteto narys p. V. K. Račkauskas firmoje Anderson and Co., su kurią susijonojo p. R. Karuza. Tags'ų turi būti 1,000.000 ir raikščių—25,000. Ant raikščio turi būti parašas: The

Lithuanian Relief day, Central Relief Committee.

6. — Kadangi bankas neapsima pats čekių pagaminti, tai įgaluoti V. K. Račkauską atsikreipti į banką dar kartą; jei galutinai atsisakys prisidėti prie lėšų apdengimo, tai V. K. Račkauskas pasirūpins kuoveikliais atspausdinti tokių čekių bent 50,000 ir pasiųs juos Centran.

7. — Lėšų klausime geriausia būtų gaus paskolą iš fondų. Kadangi formalumai susinešime su fondais ims laiko, tad gauti privačių asmenų "security" ir pasiskolinti iš bankų. C. Komiteto išdėdinkas p. V. Lukoševičius pradžioje duoti tokią "security" ant \$3,000. Apie tai jo bus pranešta C. Komiteto pirmininkui.

8. — Nuo vietų komitetų nereikalaujti atlyginimo už jų imamus daiktus Lietuvių Dienai, nesa nebutų galima vienodai sulgy visų pasielgti. Jei kurių vietų komitetui mokės, tai pinigūs priimti, kaippa auką Lietuvių Dienai.

9. — Kadangi negalima prieiti prie amerikūnų presos ir visuomenės be taip vadinamųjų "publicity man'ų", tad kuoveikliais pasamdyti tokį New York'e; tuo klausimu pasirūpins V. K. Račkauskas ir p. K. Krušinskas. Čia pat priduro United Press centro rekomenduoto tokio žmogaus adresą, butent: Mr. Cronwell Childe, 108 Fulton Str., New York, N. Y. Tokiam "publicity man'ui" ofisa galima įsteigti prie SLA. centro raštinės, 307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

10. — Pakvietimu į žymesnių amerikūnų ir vietų komitetus turi pasirūpinti tie patys komitetai.

11. — Presos komisijos nario V. K. Račkausko pranešta, jog jis jau informuoja sulgy Lietuvių Dienos rusų ir žydų laikraščius. Sulgy kitų Presos Komisijos narių pastebėta, jog jie nieko neveikia, neturėdami medžiagos. Pas R. Karuza pradžioje tuojaus pristatyti Presos Komisijos nariams reikalingos medžiagos.

12. — Įgaluoti Centralinio Komiteto Didž. New Yorko šakai įsteigti New York'o ofisą ir iš čia per laiškus ir kitokiais būdais kreipties į N. Y. turtingus amerikūnus, prašant jų aukų nukentėjusiems nuo karės lietuviams. Tokiam ofisui užlaikyti lėšas turėtų suteikti vietos komitetas, gavęs reikalingų pinigų iš vietos draugijų, prisidėjusių prie komiteto.

V. K. Račkauskas, A. L. C. K. III-sis Sekr.

KUR IR KĄ LIETUVIAI RENGIA 'LIETUVIŲ DIENĄ'

Jei jums kas neaišku, arba norite kokių nors informacijų, prašykite ir nurodymų kreipties į Amerikos Lietuvių Centralinį Komitetą, kurio adresas yra toks: The Central Committee for the Relief of the Lithuanian War Sufferers, 47 Bennett Bldg, Wilkes-Barre, Pa.

Chicago ir aplinkinių miestų, lietuvių, o taipgi ir lietuvių iš visų valstijų, esančių ir vakarus nuo Chicago, gali kreiptis taipgi ir į Chicago Centralinį Komitetą, kuris yra šaka visos Amerikos Centralinio Komiteto Chicago komitetas % C. Kasputis, 3246 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Visuose reikaluose taipgi mielai patarnaus ir "Lietuvos" redakcija.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJ

sektoriūsi, p. A. B. Strimaitis, "Tėvynės" num. 40-me atsiliepia į visas SLA. kuopas, kad jos energiskai dirbtų, susinešdamos su Amerikos Lietuvių Centraliniu Komitetu Wilkes-Barre, Pa.

Ragindamas jas darbuotis vienybėje ir perspėdamas nuo visokių ardytojų, kurių pas lietuvių net ir svarbiausiose momentuose visados atsiradavo, jis, tarp kitko, rašo:

JAPONŲ KARIKATURA APIE KARĘ.

Talkininkų ranka pamažu suka šrubą "francužiško rakt'o" (monkey wrench),—lietuviškai jį pavadintum—šriubinėmis replėmis. Vokietys, sugautas tose replėse, prakaituodamas spiriasi rankomis ir kojomis, bet ar atlaikys jis šrubą?

Lietuva papludusi kraujuose.

Ji laukia mūsų greitos pagalbos!

Artinasi svarbi diena—1-mo lapkričio diena,—kurį Suv. Valtijų prezidentas Wilsonas paskyrė aukoms rinkti po visą Ameriką nelaimingai Lietuvai. Broliai ir seseris! Šita diena—tai kvotimai iš mūsų pilietybės, mūsų žmoniškų priderysiu ir mūsų tautinio susipratimo. Tai bus—LIETUVIŲ DIENA. Ta diena parodys visam pasauliui, kiek mes esame pribrendę, kaip žmonės, kaip piliečiai ir kaip lietuviai.

Taigi, broliai ir seseris, ruoškimės prie Lietuvių Dienos! Gelbkime savo nelaimingus viengencius ir nepadarykime sau sarmatos prieš svetintaučius.

Visi susivieniję gelbkime Lietuvą! se ir miestuose ir vakarus nuo Chicago turi kuogreičiausiai atsisaukti žemiaus paduotu antrašu iš kur Lietuvių Dienai gaus diežutes, raikščius ir kitus reikalingus daiktus dykai.

Visi susivieniję gelbkime Lietuvą!

Chicago Lithuanian Relief Committee

% C. Kasputis,

3246 So. Halsted St.,

CHICAGO, ILL.

Telephone: Drovcr 3514.

"Bukime niekuomi daugiau, kaip LIETUVIAIS, jaučiančiais žustančių brolių nelaimį, podraug gelbkime ir žustančių mūsų tautą, mūsų šalį, kurioje esame gimę ir augę."

SAN FRANCISCO, CAL.

Išrinkta komitetas iš 4 narių. Visam darbui vadovauja vietinė SLA. kuopa. Kadangi lietuvių čia labai maža, tai komitetas kreipėsi prie rusų ir kitų konsulių, pas miesto majorą ir prie svetimtautiškų draugijų. Visur pradžioje jiems pagelba. Iš francūzų draugijos gauta du artistų, nes "Lietuvių Dienoj" žadama suruošti miesto auditorijoje didelį koncertą. Darban traukiama įtekmingos ponios-svetimtautės.

CLIFFSIDE, N. Y.

Vietinė SLA. 70-ta kuopa rengiasi kvieisti susirinkimam visus vietos lietuvių.

STATEN ISLAND, N. Y.

Vietinius lietuvių organizuoja prie "Lietuvių Dienos" vietinė 209-toji SLA. kuopa. Buvo susauktas susirinkimas 1 d. spalio.

SCHENECTADY, N. Y.

Saukta visų draugystių susirinkimas ant 8 d. spalio.

RACINE, WIS.

Visos draugijos darbuojasi išvien. Nutarta, kad jokioms partijoms ir jokiems fondams dabar ne laikas ginčus varinėti, bet reik dirbti sykiu visiems, kaip nurodo Amerikos Lietuvių Centralinis Komitetas, išrinktas Wilkes-Barre suvažiavime.

W. LYNN, MASS.—Sv. Juokapo dr-jos susirinkime išrinkti "Lietuvių Dienos" komitetą.

E. ARLINGTON, VT. Spalio 7 d. susaukta susirinkimam visos draugijos. Sumanytojai yra abiejų susivienijimų kuopos.

NORWOOD, MASS.

Pareikalauta iš Amerikos Lietuvių Centralinio Komiteto 600 dėžučių; nutarta surengti prakalbas anglų kalboje ir kreiptis prie svetimtautiškų draugijų ir kunigų. Rengs prakalbas ir aplinkiniuose miesteliukuose.

FOREST CITY, PA.

13 lietuviškų draugijų išrinko "Lietuvių Dienos" komitetą. Nutarta kreiptis prie miesto majoro ir surengti vakarą 1 d. lapkričio. Iš Centro pareikalauta 100 dėžučių ir 20,000 tagų. Organizuoja sekančius aplinkinius miestelius: Fynon, Peckville, Jessup, Archbald, Jermyn, Mayfield, ir Carbondale ir Susquehanna.

ATHOL, MASS.

Spalio 8 d. susitvėrė "Lietuvių Dienos" komitetas. Visos draugijos darbuojasi išvien. Ir vietiniai socialistai sutiko dirbti išvien, kaip Wilkes-Barro seime nutarta. Garbė jiems, kad jie Lietuvos reikalus pastatė augščiaus negu savo partijos.

NAUGATUCK, CONN.

Naugatuck'o ir Union City visos pašalpinės draugijos rengias prie Lietuvių Dienos, išvien; turi išrinkti vietinį komitetą iš 7 ypatų; kolektoriu žada pastatyti apie 50.

J. T.

Lietuva ir Lietuviai Amerikiečiai.

Kokia ironija! "Tautos Fondas" siūnia Lietuvon pažūrėti savo atstovus, argi iš tiesų ten toks didelis vargas, kaip rašo visas pasaulis. Ir net pirmą pasikirtus tris tukstančius dolerių pašalpos neįduoda atstovams. Bijoj, kad tie pinigai kartais neprigertų vandenynė. Sulaukę lietuviai su išbadėjusiomis akimis Amerikos turtingųjų svečių — ir kas gi? Pasirodo, kad tie pasizūrėti atvažiuo.

Ar jau vienas amerikietis, važiuodamas iš Rusijos, prašo manęs dėl Dievo? "es padėti jam gauti leidimą įvažiuoti Lietuvon ir ten pasiūlyti papasakoti paskui amerikiečiams. Aš aiškinu jam, kad kol jis gaus leidimą, iš Lietuvos pateks Amerikon, išeis trys keturi mėnesiai, o Lietuviai pagalba kaip tik dabar, yra reikalingiausia. Ten nėra žmonių kuo sėklos nusipirkti, ten visai išsiūti aruodai, žmonės priversti paskutinėmis karvėmis laukus arti.

Manim amerikiečiai netikės. Jiems reikia tikrų faktų.

Juk Tamsta pernai buvai Lietuvoje? Matei gerai, kaip n, ko laukai nuo stumdymosi vienos ir kitos karvėnės, kaip buvo rekvizuojami paskutiniai galvijai, išplėšiami paskutiniai javai.

Jis man atsako, visa tat gerai matyti ir patyręs, bet vis tik ir dabar dar turėtų pamatyti, nes kitaip juo mažai busi tikima.

Ką gi, gal amerikiečiai norėtų, kad jiems visą Lietuvą nuvežtų kas ir parodytų kaip ant delno? Ar jie galop mano, kad jeigu sodžius nuo patrankų supleška, tai jo vieton naujas pats savaime išauga? Ar kad kai atima paskutinė karvė, tai pasukininką į girios kita pati ateina? Ar galop jiems visos karvos atrodo, kaip didelis barnės tarp dr-o J. Šliupo ir Bulotos? Juk kaip buvo manoma statyti "Tautos namai", ir buvo kviečiami aukoti tam tikslui, amerikiečiai dar nereišalavo tokio budo žinių, kaip dabar? Ar pas juos atsirado žmonių, kurie visą Ameriką sugeba supainioti, vaduodamies vien savo asmens ciklais ar palinkimais?

Tegu pagalios amerikiečių savitarpiniai ginčai ir be galo jiems svarbus, aš Amerikos nepažįstu ir ne kiek amerikiečių nenoritu užgauti. Aš žinau, kad amerikiečiai daug dirba, bet vis tik nuostabus Lietuvos užmiršimas dabartinio laiko.

Tegu amerikiečiai galop nesutaria, kokių būdų geriau šelpti Lietuvą ir dar ne tuojau pabaigę tą savo ginčą, bet kiekvienas juk amerikietis lietuvis turi savo giminių, savo šeimynų Lietuvoje, tai tegu tik jas šelpia ir tai jau bus be galo daug padaryta.

Visą laiką šimtais eina laiskai iš Amerikos Švedų-Lietuvių Komitetam. Juose prašoma, kad giminės atsilieptų, kur jų dabar gyvenama ir ar netruksta jiems kartais pinigų. Jeigu jie atsilieptų, tai jau tada bus iš Amerikos nusiųsti pinigai. Ką gi, Švedų-Lietuvių Komitete tie laiskai paverčiami paklausimais ir siunčiami per Ispanų pasiuntinybę. Kol atsakymas ateina, prašina pusantr, ar du mėn. siu, dažniausiai net ir daugiau. Jeigu tie pinigai iškart būtų pasiūti, jie iš Amerikos pasiektų Lietuvą per tris savaites. Bet, mat, amerikietis bijo, kad jo pinigai neprigertų.

Juk to amerikiečiai lietuviai, ne tik kaip laikraščius skaitytojai, bet ir kaip buvę Rusijos valdiniai, negal nežinoti, kad visos Rusų valdinių reikalus Vokietijoje ar užimtosios vokiečių vietose gina ir rūpinasi jais Ispanų valdžia. Per Ispanų valdžią galima siųsti pinigai saviesiems, galima klausyti apie savuosius. Rusų valdiniai Ispanų pasiuntinybės, kur jos nebūtų, negali atsakyti. Jau vien dėlto, kad išpanai nuo rusų už šią darbą gauna didelį metinį atlyginimą.

Kol Lietuva nebuvo užimta visa ir kol Lietuviai draugijai

galėjo gauti iš Rusų valdžios pinigų, budama Vilniuje, ji galėjo padėti visiems dėl karės nukentėjusiems lygiai. Bet štai jau metai, kaip Lietuva vokiečių rankose, o Lietuviai Draugijos dalis turėjo išsikelti Petrapilį, kad galėtų gelbėti išblaškytus po visą Rusiją šimtus tukstančių lietuvių. Lietuviai, likę anapus rusų fronto, pateko blogesniai padėjimai. Lietuviai Draugijos Centro Komitetas Petrapilį gaus iš vyriausybės pinigų tik lietuviams pabėgėliams Rusijoje ir negali šelpti lietuvių nukentėjusių ir palikusių pačioje Lietuvoje. Lietuviai Draugijai gi Vilniuje surasti pačiai lėšų šelpimo darbai beveik negalima.

Iš viso lig šiol vos vos pavyko per Švedų-Lietuvių Komitetą Stokholme pasiūsti Lietuvon 35 tukstančių kronų pinigais 8 tukstančiai įvairiais daiktais. Tik dar neseniai, prieš š. m. birželio pabaigą pavyko Centro Komitetui išgauti iš kunigaikštystės Tatjanos Komiteto 100 tukstančių rublių Lietuviai Draugijai Vilniuje ir tuojau pat per Švediją išsiųsta. Bet tai juk tik kibiras vandens augancio vargo liepsnai.

Dabar atėjo laikas, kada Lietuva reikalauja pagalbos iš savo kolonijonų ne kultūros darbu pėsti, bet išlikti gyvai to kultūros darbo atečiai. Mums visą šią laiką negalima užmiršti Augustino Janulaičio žodžių: "Nesvarbu, kokios partijos veiks ateities Lietuvoje, bet kad tik veiktu lietuviai".

Amerikiečiai dar visai nedaug tenuveikė lig šiolei Lietuvos gelbėjimui, tai jie dabar turi įtempti visus savo pajėgas, kad lietuviai neišmirtų, užplūsti vokiečių. Nors dabar lietuviai amerikiečiai turi atsiminti, kad jie yra sunęs Lietuvos ir kad jų pareiga ginti, kaip narsiems karėiviams, savo žemę nuo mirties.

Neturį lietuviai užmirti ir to, kad jie turi dar vieną didelį priešininką — lenkus. Lenkai dabar visokiais būdais stengiasi naudoti sunkių lietuvių padėjimą. Lietuvių inteligentijos pasiliko Lietuvoje mažai, liaudis gi tamsi. Lenkai traukia visas pajėgas karščiau Lietuvai: steigia, kur tik gali, mokyklas, agituoja tarp sodiečių. Vilnių lenkai laiko jau visai savuoju.

Aš tikin, kad yra didelių pajėgų Amerikos lietuviuose, bet kadangi jos smulkiausiai skaldytos ir vieton veikus viena prieš kitą, jų galybė virsta tik niekam nereikalingu užmu. Ten iš visos energijos kovojama prieš drąsliupą ir Rimką, prieš kun. Kemėšį ir kun. Maliauskį, ir pagalios visų — prieš Bulotą. Kas gi to? Argi amerikiečiai negali suprasti, kad jeigu jie nors šelpimo klausime sutartų iš vieno, jie sudarytų tuo pačiu tokią pajėgą, kuri gintų Lietuvą ne tik ekonomijos reikalais, bet dar iškeltytą ir politikos žvilgsniu. Tėbuna tik amerikiečiai suorganizuoti į vieną ir neberodo daugiau palaidos, iškritusios masės, jie imponuoti net pačiai Amerikos valdžiai, kurios svarba, kaip didžiausios dabar neutralios šalies, daug reikšia ir taikos metu galės labai daug nusverti.

Mes gyvenam tokiu tarpu, kad turim nors taktikos žvilgsniu atsisakyti nuo ramiu metu išsiaišginus ideali. Galėsim jų siekti ir toliau, bet dabartis reikalauja iš mūsų didelių kompromisų, kaip karas iš milijonų karėivių gyvybės. Ar nekariauja dabar vokiečių social-demokratai, francuzų komunistai, Rusijos revoliucionieriai? Šimtai tukstančių lietuvių karėivių visą laiką verda karės ugnyje, o amerikiečiai lietuviai, uždirbdami dabar dar geriau, negu kitomet, nenori padėti jių paliktoms šeimynoms, mažiems vaikams; nenori padėti jiems atsipirkti prieš galutinio sulenkimo pavoju.

Jeigu amerikiečiai susispiestų į vieną pagalbos organizaciją, jie turėtų sąžinės pareigą apkrauti save ir visus išeivius nuošimti-

niais nuo užuodario mokesniais. Tegu atseitų kiekvienam iš bent 100 tukstančių žmonių užmokėti kas savaitę po 50 centų vidutiniškai, tai juk tai susirinktų per vieną mėnesį 800 tukstančių dolerių. Ir tai jau neperdidelė kruva pinigų kaip reikiant gelbėti Lietuvai. Lietuvai kur kas daugiau iš amerikiečių pridera, bet nors tegu tiek jie, budami sotys ir linkamys, jai atsiųgina. Jeigu amerikiečiai įstengtų ir panorėtų taip padėti Lietuvai, savo žemei, be jokio Rokferlerio, jie parodytų, kad Lietuva, tai gyvos ir galingos tautos vardas.

Ignas Jurekunas — Šeinius.
(Iš "L. B.")

SUV. VALSTIJOS NAUJAME NESMAGUME DEL SUBMARINO U-53 PASIELGIMO.

Dėl vokiečių submarino U-53 paskandinimo 9 laivų Naujosios Anglijos pakrantėse, SUV. Valstijos atsiduria sunkiame tarptautiniame padėjime. Arba jos turi pašaukti grieston atsakomybėn Vokietijai, jei tautų teisės yra sulaužytos, arba jos pačios turi atsakyti prieš sąjungininkų valstybes. Todel prezidentas Wilson yra keblame padėjime.

Nežiūrint užtikrinimų duotų šitos šalies valdžiai po nepateisiamam paskandinimui laivo Sussex Anglijos kanale, vokiečių submarinas, matomas, veikdamas sulyg Berlio paliepiu, paskandinimo devynis laivus mažne Amerikos vandenynėse, neišsodines pasazierių ir laivų darbininkų, sulyg prezidento Wilsono reikalavimo, ant saugiųjų vietų.

Laivas, kuris tą padarė, tik ką buvo aplankęs Amerikos uostą su Amerikos valdžios žinia, nežiūrint Anglijos ambasadoriaus griešto protesto. Anglija sako, kad į submarinus reikia žiūrėti kaip negu į kitus karės laivus ir kad šitos rusijos priešo laivai, atėjusieji iš Amerikos portus, turi būti uždaryti. SUV. Valstijų Valstybės Skyrus gi žiūrėjo į submarinus lygiai taip kaip ir į paviršius laivus.

Anglijos ambasada taipgi sako, kad del Amerikos valdžios aiškinimo ji permainingai įsakyms savo laivams patraukti į Amerikos. Taigi submarinai galėjo gauti sau daiktus iš kurio laivų kuris paspruko iš anglų patroles, ačiū jų norui priimti Amerikos pažiūrą ir tarptautinį įstatymą. Iš viso to yra aišku, kad Vokietija turi atsakyti prieš SUV. Valstijas, jei ji peržengė tarptautinį įstatymą, o SUV. Valstijos turi atsakyti už padarytus nuostolius, jei tarptautinis įstatymas nėra peržengtas.

Taigi visų pirma turės būti išstirta, ar submarinas elgėsi teisotai, ar ne. Jei ne, tai prez. Wilson gali naudoti aštrius būdus prieš Vokietijos valdžią. Prie šito gali ji pastumti ir ateinantį rinkimai. Nuo vokiečių šalininkų jis nelaukia sau balsų, bet už tai jis gali tikėtis daugiau jų gauti iš kitos pusės, jei jis pataikis sąjungininkų šalininkams įtikti. Todel yra laukiamas, kad, pasirodžius, jog vokiečių submarinas tarptautinį įstatymą sulaužė, prezidentas Wilson Vokietijos ambasadorių grafą von Bernstorff atleis, o Amerikos ambasadorių Gerardui, atvykusiam iš Berlio utarninke, palieps pasilikti. Tas dar nebūtų visiškai pertraukim diplomatinį ryšių, nes Amerikos reikalus Vokietijoje prižiūrėtų ambasados žinyba, o Vokietijos reikalus SUV. Valstijose prižiūrėtų ambasados advokatas. Ar Vokietija norėtų tą priimti, tai abejotina. Ji gal, sėkama von Tirpitz, greičiau sutiktų turėti karę su SUV. Valstijomis, nes ji žino, kad SUV. Valstijomis truktą jureivų tinkamam laivyno apstatymui ir todėl ji žino, kad SUV. Valstijos negali jai daug blogo padaryti; antra vertus, turint karę su SUV. Valstijomis Vokietijai juose atsiranda rąkų ir ji savo submariniais gali skandinti kiekvieną laivą nežiūrėdama, to, ar tas teiseta, ar ne.

Kol kas yra aišku vienas dalykas — kad Vokietija vėl pradeda smarkesnę karę savo submariniais. Sitaip apie lietuvių raso Prūsų landtago atstovus dr. Gaigalaitis savo knygelėje "Die litauische Frage" (Berlin, 1915). Tuo savo žaisteliu jis iš dalies papildė — iš dalies, matyti, pataiso Karaliaučiaus univ. profesoriaus, Bezzenberg'o, išrodymus, pateiktus paskaitoje (1914 m. rudenį) apie Prūsų pasienio šalis ("die ostpreussische Grenzlande"). Tos paskaitos, berods, mums kol kas neteko matyti. Pasaka gi Gaigalaitis, Bezzenberg'is manęs reikalinga bušiant, Rusiją nugalėjus, iš lietuvių ir latvių naują valstybę padaryti. Ta valstybė galima esą būtų sutelkti dar ir su estais. Gaigalaitis savo knygelę (iš viso 24 didelių puslapių), tą pat dalyką liksdamas, nori, apskritai, daugiau šviesos įskleisti vokiečių visuomenėn, kuri visokią mažą teizanti, kas už jos rytų sienos gyvena, ir visa vienu bendru Rusijos vardu žyminti. Lietuviai vokiečiams — taip pat lyg akla traskanti giria. ("Böhmische Wälder"). Todel Gaigalaitis knygelėje randame trumpai sutrauktą visokeriopo Lietuvos gyvenimo paveikslą. Čia ir senosios bei naujosios mūsų istorijos vaizdas, ir lenkėjimo bei lenkinimo brožuos, čia ir Muravjevo gadyne, ir spaudos spustys, čia ir "Aušros" pradžią, ir paskutinio daštmetčio ugiat. Šis tas pateikta taip pat ukiu stoviu paiskinti, įdėta žinių apie gyvenojų skaičių, etnografinės sienas, tikybą, kalbą, mokyklas draugijas, spaudinius, pramonę ir kita. Nepalyginti, daug mažiau kalbama apie latvius.

Iš tos aprašomosios dalies, rasi, pravartu bus tik tos vietos tepaminėti, kur Gaigalaitis, pav., nupeikia rusų vyriausybės pastangas lietuviams surusinti, kurios, nieko nelaimei, tik smaugę žmonių plėtojimąsi; taip pat kur jis panašiai paličia lenkų pasiryžimus lietuviams "kultūrinti." Tarp kita ko Gaigalaitis pabrėžia ir lietuvių pamėginą įvairiomis bendrovėmis spiestis savajai kulturai ir ukiui kelti. Svetimo trokšdami lietuviai, pasak jo, pranoksta ir savo brolius Iruosose. Todel, nors Lietuvos žemė ir nesanti per daug derlinga, rupestingai ir akyiai valdoma Lietuva netrukus pavirstų žydymu, laimingų žmonių kraštu; nes — pati tauta esanti nepaprastai gabi ir darbšti (fleisig und äusserst bildungsfähig).

Dr. Gaigalaitis tačiau nesitenkina ir Lietuvos stovį aprašęs. Jis stumia mūsų ateitį plačiojion tautų politikon. Kaip ir Rohrbach'as, Lietuvos bylą jis, žinoma, visų pirma, vokiečių naudai kelia. Ir jis žiuri, kaip Rusiją nusilpninus, padarius nepavojingą vokiečiams. Kitaip sakant, lietuviai, ar šiaip ar taip, progos yra dadyviai. Bet kada Rohrbach'as — tiesmukas ir aklas "kulturtregeris," Gaigalaitis žvilgsny jautiamas kultūros politikos atsargumas.

Sit kokia gija įveja Gaigalaitis Lietuvos ateitį į tautų politikos metmenis:

Visų pirma, jis nesijaučia galintis niekais nuleisti tų išrodymų, kurie rupinas Vokietijai vokiška pakilti, kurie vengia vokiečių valstybę Babelio mišiniu verst. Tokių balsų, matyti, netruksta Vokietijoje. Jie, apsityrimo pamokyti (pav. kovą su lenkais Poznanių), neranda reikalo dar daugiau bėdos manyti, įvairia kalbių, neramių, maistingų, visai svetimų kraštų prisieimus. Vokietija, vadinasi, turinti likti vokiečių tauta.

Tačiau, kita vertus, kaip galima esą ramiai statyti savo kultūrą, kada didžiausias Vokietijos priešininkas, Rusija, palieka nepaliečiama? Tokiai gausybei turtų kirbant ir slavų lietuvių nesiliaujant, Rusija ne šiaudien — rytuoj apgriešianti danti, vokiečius dumais paleidus!

Iš tos dvejopio sietuvs Gaigalaitis randa išeitį, lietuvių, latvių ir lenkų bylą iškėlęs, aištin-

Kas Apie Lietuvą Rašoma.

Sitaip apie lietuvių raso Prūsų landtago atstovus dr. Gaigalaitis savo knygelėje "Die litauische Frage" (Berlin, 1915). Tuo savo žaisteliu jis iš dalies papildė — iš dalies, matyti, pataiso Karaliaučiaus univ. profesoriaus, Bezzenberg'o, išrodymus, pateiktus paskaitoje (1914 m. rudenį) apie Prūsų pasienio šalis ("die ostpreussische Grenzlande"). Tos paskaitos, berods, mums kol kas neteko matyti. Pasaka gi Gaigalaitis, Bezzenberg'is manęs reikalinga bušiant, Rusiją nugalėjus, iš lietuvių ir latvių naują valstybę padaryti. Ta valstybė galima esą būtų sutelkti dar ir su estais. Gaigalaitis savo knygelę (iš viso 24 didelių puslapių), tą pat dalyką liksdamas, nori, apskritai, daugiau šviesos įskleisti vokiečių visuomenėn, kuri visokią mažą teizanti, kas už jos rytų sienos gyvena, ir visa vienu bendru Rusijos vardu žyminti. Lietuviai vokiečiams — taip pat lyg akla traskanti giria. ("Böhmische Wälder"). Todel Gaigalaitis knygelėje randame trumpai sutrauktą visokeriopo Lietuvos gyvenimo paveikslą. Čia ir senosios bei naujosios mūsų istorijos vaizdas, ir lenkėjimo bei lenkinimo brožuos, čia ir Muravjevo gadyne, ir spaudos spustys, čia ir "Aušros" pradžią, ir paskutinio daštmetčio ugiat. Šis tas pateikta taip pat ukiu stoviu paiskinti, įdėta žinių apie gyvenojų skaičių, etnografinės sienas, tikybą, kalbą, mokyklas draugijas, spaudinius, pramonę ir kita. Nepalyginti, daug mažiau kalbama apie latvius.

Iš tos aprašomosios dalies, rasi, pravartu bus tik tos vietos tepaminėti, kur Gaigalaitis, pav., nupeikia rusų vyriausybės pastangas lietuviams surusinti, kurios, nieko nelaimei, tik smaugę žmonių plėtojimąsi; taip pat kur jis panašiai paličia lenkų pasiryžimus lietuviams "kultūrinti." Tarp kita ko Gaigalaitis pabrėžia ir lietuvių pamėginą įvairiomis bendrovėmis spiestis savajai kulturai ir ukiui kelti. Svetimo trokšdami lietuviai, pasak jo, pranoksta ir savo brolius Iruosose. Todel, nors Lietuvos žemė ir nesanti per daug derlinga, rupestingai ir akyiai valdoma Lietuva netrukus pavirstų žydymu, laimingų žmonių kraštu; nes — pati tauta esanti nepaprastai gabi ir darbšti (fleisig und äusserst bildungsfähig).

Dr. Gaigalaitis tačiau nesitenkina ir Lietuvos stovį aprašęs. Jis stumia mūsų ateitį plačiojion tautų politikon. Kaip ir Rohrbach'as, Lietuvos bylą jis, žinoma, visų pirma, vokiečių naudai kelia. Ir jis žiuri, kaip Rusiją nusilpninus, padarius nepavojingą vokiečiams. Kitaip sakant, lietuviai, ar šiaip ar taip, progos yra dadyviai. Bet kada Rohrbach'as — tiesmukas ir aklas "kulturtregeris," Gaigalaitis žvilgsny jautiamas kultūros politikos atsargumas.

Sit kokia gija įveja Gaigalaitis Lietuvos ateitį į tautų politikos metmenis:

Visų pirma, jis nesijaučia galintis niekais nuleisti tų išrodymų, kurie rupinas Vokietijai vokiška pakilti, kurie vengia vokiečių valstybę Babelio mišiniu verst. Tokių balsų, matyti, netruksta Vokietijoje. Jie, apsityrimo pamokyti (pav. kovą su lenkais Poznanių), neranda reikalo dar daugiau bėdos manyti, įvairia kalbių, neramių, maistingų, visai svetimų kraštų prisieimus. Vokietija, vadinasi, turinti likti vokiečių tauta.

Tačiau, kita vertus, kaip galima esą ramiai statyti savo kultūrą, kada didžiausias Vokietijos priešininkas, Rusija, palieka nepaliečiama? Tokiai gausybei turtų kirbant ir slavų lietuvių nesiliaujant, Rusija ne šiaudien — rytuoj apgriešianti danti, vokiečius dumais paleidus!

Iš tos dvejopio sietuvs Gaigalaitis randa išeitį, lietuvių, latvių ir lenkų bylą iškėlęs, aištin-

kas rusai niekur su vokiečiais nesusiėina, kad vokiečių kaimynai yra lietuvių ir lenkų tautos, o už jų ukrainiečiai, gudai, latviai. Jau tautų žemės atžrūs, Rusija susilpninta liktų toli nuo vokiečių. Pirmu ruožtu, žinoma, eina lenkai ir lietuviai.

Berods, lenkų byla sukelia Gaigalaitiui sunkių abejojimų. Palikus savarankę, lenkų valstybė (Rusijos sienų plote) sukurtų Vokietijos ir Austrijos lenkuose noro susijungti su jais ir keltų ten nuolatinių maištų. Paranku būtų ji prijungti prie Vokietijos, bet, Gaigalaitis nuožniura, vokiečiai vargu benorės turėti reikalo su lenkais. Belieka Austrams atiduoti, — kur ir pirmiau slavų padermės įsiterpta. Bet ypačiai dėl to tatau Austrams ir pavojinga...

"Vilniaus Aidas."

Zinios-Zinelės.

Cleveland, O.

Spal. 5 d. 5:15 val. vakare du gatvėkariai pilni žmonių susidūrė ant tilto. Vienas karasėjo W. Third gatve nuo kalno žemyn; motorininkas neteko kontroles ant karo ir jo karas atbėgęs ant tilto galu susidūrė su kitu karu. Nuo karų susitrenkimo tiltas viršui upės nukniubo, o iš važiuojančių keli tapo užmūsti, ir daug sužeistų. Keturi sužeisti nuvežta Huron kelio ligoninėn.

J. M. K — skas.

Detroit, Mich.

Rus. 22 d. motorinis trokas 4 tonų sunkumo dirbtuvės kieme pervaziavo jauną 21 metų lietuvį Juozą S. Čiapą ir jis nuvežtas į ligoninę pasimirė. Nabašninkas priklausė prie LSS. 116 kp., negėrė ir mylėjo skaitymus.

So. Boston, Mass.

Rugs. 27 d. į "Keleivio" kantora per užpalkinį langą įsilaužė vagiliai ir padarė nuostolių apie už \$400. "Keleivio" nuosavybės išsinešė \$6 pinigais už \$25 vertės krasos ženklelių o P. Valukonies, kuris ten turėjo nusisamdęs kampan, išnešė sidabrinį, auksinį ir kitokių daiktų suviršum už \$300. Vagių nesusekta.

Baltimore, Md.

Strauso brolių dirbtuvės darbininkai pramoniečiai jau 15 savaitę kaip straukuoja. Strai-kuojantieji, išskyrus apie du ar tris, laikosi pavyzdinai. Taip pat uoliai Amalgametai bando šią straiką sulaužyti. Gėda, didelė gėda.

Melrose Park, Ill.

Manoma sutverti teatrą lietuvių kuopelę, kad vietos lietuviams suteikus progą ant vietos pamatyti scenos veikalus.

Baltimore, Md.

Cia neseniai pasikorė Jurgis Bradanas 48 metų amžiaus. Pirmiaus laikė kostumerinę siuvelyklą, paskutiniu laiku dirbo pas kitus kaip prosytojas. Žmonės šneka, kad nesutikus su pačia ir gerdavęs, bet vis pas save namuose. Jis buvo vertas apie \$7000.00. Paskutinę savaitę skundėsi savo šeimynai, kad jam nesmagumas užjėgęs. Iš vakaro einant gulti apie 10 val. jis savo aukštinį laikrodėlį padavė savo dukteriai ir pasakė laikyti jį kaip paminklą. 4 val. rytmetį p. Bradanienė pabudus pasigėdė savo vyro ir išėjusi įeškioti rado jį pasikorusį užpalkiniamie kiemo name palėpyj.

Reporteris.

Gardner, Mass.

Rugs. 17 d. TMD. 30 kp. parengė diskusijas tēmoje: Ar lietuviams reikia užimti socialistų (!—Red.) politiką, ar ne? Diskusuoja toji kalbėjo po 10 minučių. Diskusijose dalyvumą ėmė 6 asmenys.

Waterbury, Conn.

Rugs. 17 d. LSS. 34 kp. parengė diskusijas tēmoje: "Už kokią partiją darbininkams bal-

suoti?" Pirmsėdis J. Kemėšis atidarydamas diskusijas, pasakė, kad darbininkai privalo balsuoti už socialistų partiją. Vienas valkinas paklausė jo, kuomi socialistai geresni už kitas partijas, jei Minnesotos valstijos straikeiriams prisituntus atsisaukimą įdėjimui į socialistų organą "Call," kuris eina iš New Yorko, tas ir už pinigus neapsiėmė įdėti, Socialistai jam šito meišaikino.

Newton Upper Falls, Mass.

Miestelis nedidelis, bet lietuvių jame yra apie 65 šeimynos ir apie du šimtai pavienių. Beveik visi jie dirba vieno dirbtuvėj ir uždirba nuo \$11.00 iki \$17.00 į savaitę. Jokio veikimo nėra. Daugelis bijo laikraščių kaip šalto vandens.

Haverhill, Mass.

Lietuvių skaitlius siekia apie 1000 žmonių ir yra nemaža pašelpinių draugijų. Bet draugijos nieku kitu nesirupina, kaip tik didinimu narių skaitlius ir draugijos išdo. Yra parapija ir bažnytinis choras. Parapija silpnai gyvuoja.

Lawrence, Mass.

Vietinė LSS. 64 kp. yra turtingiausia visoj Sąjungoj. Ji turi Kempe (stovyklą) vertės \$7000.00; rakandus žieminiam kambariui \$100 vertės; pianiną, \$30.00; vargonus, \$11; ir knygną iš 200 knygų vertės \$40. Kuopos išde yra suviršum \$100. Narių yra 70.

Millinocket, Me.

Rugs. 16 d. iš Bostono ir apeliokės atgabeno čia apie 80 naujų darbininkų. Popieros dirbtuvėje smagiai truktas darbininkų daugiausiai kieme ir prie anglų kasimo iš vagonų, taigi darbas purvinas. Atvažiuojam iš kitur čia nesunku gauti darbas, bet ne vidui, tik ant lauko. Kadangi darbai gerai eina, tai žmonės ir linksminasi. Vieno lietuviu namai prie kertės, kur tolydzio pilna svečių ir pas juos jokios kitos kalbos nėra, kaip tik sveiks, brolau, ačiū, gerkim. Ar nereiks kada šito gailėtis?

Mėlynakis Durniukas.

Minersville, Pa.

Rugs. 21 d. nusisovė A. K. Stravinskas. Priežastis nusizudymo nėra žinoma; spėjama buk dėl suirusio šeimynos gyvenimo. Paskutiniu laiku mažai dirbo, daugiausiai gėrė. Ir nusisovė degtinės išsigėręs. "Mėgo šmeizti kitus ir jam buvo garbė sufangantą tarpe žmonių."

Westville, Ill.

Rugs. 17 d. vietos draugijos surengė prakalbas. Kaltebėjo p. A. Bulota, kun. Jankauskas ir p-ni Bulotienė. Atkų LŠF. surinkta \$50.50; "Ziburėlio" draugijai, \$19.00.

LAISKAS Į REDAKCIJĄ.

Gerbiamoji Redakcija!

Laikas nuo laiko mūsų laikraščiuose vis dar atsiliepia aidas mano su p. Bulota debatų. Tas, žinoma, nieko blogo: viešas buvo dalykas, apie jį viešai ir kalbama. Bet štai kas mane stebina. Kai kurie laikraščiai jau po kelerą kartų savo rintuose ir juokų skyriuose mini mano pavardę sąryšais keno tai ištartais, ar ne.

Vieni, pakartodami blyvzgąs, pojuokia neva pasakiusį jas; kiti, išigirdę, jog anas ginasi taip nesakęs, prisipyrę tvirtina, pabraukdami raides, jog ten ir ir ten jis tikrai manęs taip ir taip pavadinęs.

Visa tai daroma su noru neva mane apginti, o aną, neva sakiusį pasmerkti. Jeigu anie laikraščiai ir tie rašėjai mane ištikrųjų siektelė gerbia ir nori mane apginti nuo blyvzgų, tai visa širdžia štai ko jų prašau: nevalkiokite mano vardo po špalta laikraščių sąryšje su piemeniškomis blyvzgomis.

Su tikra pagyba,

St. Smkus.

8

JIESKO GIMINIŲ.

Žemiaus talpiname turinį laiško liu, atėjusį į "Lietuvos" redakciją nuo lietuvių, pakliuvusių nelaisven, arba nuo pabėgėlių. Jie ieško savo giminių, arba šiaip pažįstamų. Jeigu rasi, malonus skaitytajau, čia savo giminę arba pažįstamą, skubiai jam parašyk laiškelį; paslysk ir pinigų, jeigu gali. Pamink, kad jų padėjimas yra balsas. Jie laukia, jeigu ne pašelpos, tai bent mellaus tavo žodelio.

Viplis Antanas, karės belaisvis, Kauno gub., Panevėžio pav., Remigalos val., Kusleikiškių k., jiesko savo brolio Petro ir kitų giminių. Adresas: Germany, Cellelager 267, Bar. 88 B. Antona Viplis.

Matulis Adomas, karės belaisvis, jiesko savo brolio Vladislavo Matulio gyvenusio Bostone, 84 Salem St. Adresas: Germany, Elsass Oberhofen Lager 7, Adam Matulis.

Mieržvinskis Hipolitas, karės belaisvis iš Panevėžio, Kauno gub., prašo atsiųsti Prano ir Felicijos Marcinkevičių. Adresas: Germany, Gefangenenlager 1, Altdamm, Cath. Comp. No. 1, Hipolit Mieržvinskis.

Šepetauskas Juozas, karės belaisvis, Kauno gub., Panevėžio pav., Pabiržės miestelio prašo atsiųsti giminių ir pažįstamų. Adresas: Germany, Gefangenenlager Arys, Josif Šepetovski.

Gaizevskis Vladislavas, karės belaisvis iš Triškių miestelio, Kauno gub., prašo atsiųsti brolių, giminių ir pažįstamų. Adresas: Germany, Gefangenenlager Pr. Holland, Rewierstube, Vladislav Gaizevskis.

Stargard j. Pom. Kriegsgefangenenlager, 25 komp. Untermerli-ter, Adam Zezulievici, No. 7518.

Sileika Jonas, karės belaisvis, Kauno gub., Panevėžio pav., jiesko Miko Varainio ir Juozo Valiulio, gyvenančių Amerikoje. Adresas: Germany, Halbe 6. Berlin, Ivan Vladislav Sileika Bar. 14. No. 625.

Bernatoniš Leonas, karės belaisvis, Vilniaus gub., Sabavos k., prašo atsiiepti savo brolių Martyno ir Juozapo Bernatonių, gyvenančių Shenandoah, Pa. Adresas: Germany, Zellager Z., prov. Hannover, Leon Bernatoniš No. 246.

Bileišis Justinas, karės belaisvis, Vilniaus gub., Švenčionių pav., Zablacisto val., Tariga Garbuno k., jiesko Amerikoje savo brolio Antano Bileišio. Adresas: Germany, Kriegsgefangenenlager Parchim, Meckl. Justin Bileišis, Bar. 1, Grup. 13.

Kreimanas Antanas, karės belaisvis, Kauno gub., Telsių pav., Alsėdžio val., Šapnelių k., atsišaukia į visus lietuvius į prašo pagalbos. Adresas: Germany, Gefangenenlager Stargard j. Pommern, Antanas Kreimanas, No. 543.

Skierbo Mikėlas, karės belaisvis, Kauno gub., turi savo tėvus gyvenančius Bostone ir prašo jų atsiiepti. Adresas: Germany, Gefangenenlager Neuhammer, Michail Skierbo, No. 178.

Mikelionis Antanas, Mateušo sūnus, karės belaisvis, jiesko savo pusbrolio Mateušo Levulio Suvalkų gub., Seinų pav., Leipūnų gm., Jovaišių kaime ir puseserės Genaitės Vitkauskaitės, gyvenusios Lawrence, Mass., paeinanti iš Leipūnų. Adresas: Germany, Kriegsgefangenenlager Minden i. Westfalen, komp. 4, Gruppe 4, Anton Mikelionis No. 40364.

Žilevičius T., gyvenantis Rusijoje jiesko savo brolio Niceforo Žilevičiaus gyvenančio Chicagoje, Ill.—prašo jo atsiiepti. Adresas: Russia, g. Orel, Sluzha Šbor. R. O.

Lietuviai kareiviai, jiesko savo giminių ir pažįstamų—**Muilevičius Motiejus**, Kauno gub., Ukmergės apskr., Viekšnių pav., Piorysų sod. jiesko savo brolio Jono ir pusbrolio Petro Muilevičių; **Ignatavičius Karolis**, Ukmergės apskr. ir par. Laičių sod. jiesko švogerio Antano Vibros ir švogerio Ign. Grigo ir kitų giminių ir pažįstamų ir **Kuizinas Kazimieras** Palaukio Laukuvos par., Telsių apskr. jiesko savo brolių Juozapo, Vladislavo ir Izidoriaus Kuizinių ir kitų giminių bei pažįstamų. Visų adresas toks: Russia, g. Mockva, Suševskaja 27 Int. Obm. Masterskaja Komanda. Ratnikov 4 rot, 4 vzvoda.

VIETINĖS ŽINIOS.

CHICAGOS RINKIKĖS.

Chicago merginos ir moteris jau pradėjo burius spiestis į rinkėjų armiją, kuri 1 d. lapkričio rinkis aukas po visą Chicago.

Visos merginos ir moteris, kurios dar neprisizadėjęs būti rinkikėmis, kuogrečiausiai tą padarykit. Atsiiepti į savo vietinius komitetus, kurių vardai žemiau paduoti arba jeigu jums tas būtų neparanku, tai iškirpti žemiau

padarytą kerčiukę, įrašyt ant jos savo vardą, pravarde ir adresą ir tuojais pasiųskite Centraliniam Chicago Komitetui.

Visose Chicago apylinkėse yra įsteigti komitetai, prie kurių moteris ir merginos gali kreiptis. Štai šitų komitetų vardai:

Ant Bridgeporto: Dr. K. Drangelis, 3253 So. Halsted st. Kun. A. Vaiciūnas, J. Zakas ir A. Kaulakis.

Ant Town of Lake: Kun. A. Skripka; A. Kareiva, 1805 West 46th st.; Pr. Veriga, 4539 So. Marshfield ave.; J. Klimas, J. Paleckas ir A. Prečiūnas.

Ant 18-tos gatvės: Adomas Stulginskis, 715 W. 10th pl.; J. Ruščika, 1007 Ruble st.; A. Raminas, S. Venckus ir S. Simulis.

Ant North Side: A. Rupšys, 1845 N. Hoyle ave.; K. Kuprys, M. Mažeika, B. Lauraitis ir J. Novickas.

Brighton Parke: K. Varanaušienė, 4507 California ave.; R. Andrejūnas, 1446 San Francisco ave.; P. Kvietus, 4409 S. Fairfield ave.; J. Ziedas ir P. Stasiulis.

So. Englewood: J. Valionis, 8446 Gibert Ct.; J. Grigaliūnas, 8139 Vincennes ave.; B. Janulis, 8350 Kerfoot ave.; M. Radzevičiūtė, 8339 Kerfoot ave.; ir J. Kapočius.

Ant West Side: R. Zaura, 2050 W. 23rd st.; J. Paunksnis, 2328 W. 22nd Pl.; V. Lenkauskas, 2336 So. Oakley ave.; P. Cibulskis, 2112 W. 21st Pl. ir M. Juška, 2866 W. 23rd st.

So. Chicago: J. Trijonis, 8756 Houston ave.; J. Baltramaitis, 8730 Houston ave.

W. Pulman: S. Augštolis, 12120 So. Halsted st.; J. Kudirka, 12241 Emerald ave.

Marquette Park: F. Burneika, 6606 S. Tolman ave.; J. Kabelis, 6828 So. Maplewood ave.

Roseland: J. Pivarunas, 22 E. 110th Pl.; A. Dikša, 34 E. 103rd St.; O. Deveikaitė, 169 E. 115th St.; A. Frairaitė, 10750 Indiana ave.; S. Kacinskaitė.

Cicero, Ill: A. Valančius, 1442 So. 49th ave.; P. Čekauskas.

Iki šiolei prisizadėjo rinkikėmis "Lietuvių Dienoje" sekančios moteris ir panelės:

E. Rudauskaitė, A. Rudauskaitė, A. Černauskaitė, J. Butkutė, M. Radvaitė, Mrs. Butchloff, Julia Peterson, Stella Peterson, B. Jonaitė, M. Radvaitė, O. Karaliūtė, J. Giraitis, P. Bigelutė, S. Urbiūtė, A. Urbiūtė, B. Urbiūtė, M. Rakauskaitė, K. Dobrovolaitė, J. Dobrovolaitė, Anna Brooks, A. Lowler, R. Lowler, J. Kulienė, S. Olševskaitė, A. Balčiūtė, Ona Vilkiūtė, Ona Kavoliūtė, Ona Evarskaitė, Ona Kilmutė, M. Mickutė, Paulina Armonitė, J. Rimkutė, Cecilija Rakauskaitė, Gladys Wiggins, Jedyga Urbiūtė, Bron. Nausiedaitė, Vincenta Saloviniūtė, Benigda Radavičiūtė, Ona Monkuvienė, Valer'ia Vaisvilienė, F. Švarlienė, Ona Medinaitė, Antanina Nausiedienė, Damić. Adomaitaitė, Marijona Gedvilienė, Petr. Ignatavičiūtė, Agnėleška Kilienė, Paulina Adomaitaitė, Paulina Venckaitė, Pr. Pikčiūnienė, Pr. Murauskaitė, A. Pozmenienė, Rozalija Maželauskienė, Ag. Nausiedaitė, Eig. Jozaitienė, Kotr. Čopaitė, Agn. Antanavičienė, M. Garuckaitė, R. Jasulienė, M. Ragelskienė, M. Vainauskienė, R. Zombavičiūtė, E. Slekiūtė, P. Preskūnaitė, Z. Motaitė, M. Varkalienė, Monika Barezienė, Ver. Serelkaitė, B. Tazvydienė, An. Kanoverskaitė, Elz. Urbonaitė, Ona Jovaišienė, Barb. Račinskienė, Ona Pajauskienė.

(Daugiau bus).

Kalbinkit daugiau rinkikių—ne tik lietuvaičių, bet ir lenkių, amerikonių ir t. t. Moterų draugijos ypačai tam darbu tinka.

Apie "Lietuvių Dieną", Chicagoje—išleisus svečius (p. Yč ir kun. J. Žilinską), kuriems Chicago Centralis Komitetas, buvo pareitą savaitę surengęs tris prakalbas Chicagoje, intasi už darbo prie "Lietuvių Dienos" prisirengimo. Centralis Komitetas turi savo susirinkimus po 2—3 sykius į savaitę. Atlikus įvairius prirenjamuosius darbus, intasi

visą reikalą tvarkyti. Šiomis dienomis duota padirbti reikalingas dėžutes (skarfonkas), "ags" ir t. t. Iš Chicago komiteto šiuos visus daktus gaus ne tik Chicago rinkikai, bet ir visi aplinkiniai miesčiai ir tolimesni vakarinių valstijų miestai. Tuomet bus palengvintas Amerikos Centralio Komiteto darbas.

Visi aplinkiniai ir toliau į vakarus nuo Chicago esantieji miestai tegul tuojais atsišaukia į Chicago Komitetą, pranešdami, kiek jiems reikės dėžučių tagų ir t. t.

* "Lietuvos" redakcija gavo keltą atsišaukimų ir laiškų, kurie buvo išsiuntinėti įvairioms draugijoms tulų asmenų; tuose atsišaukimuose užsipildinėjama ant Chicago Centralio Komiteto ir net ant "Lietuvos" redaktorius.

Prisiuntusieji redakcijai tuos laiškus prašo, kad "duoti vėlini" už tai, kad jie, siuntinėdami tokius laiškus ir draugystes, mėgina kelti suirutę tarp Chicago lietuvių.

Jų prašymo mes neįsipildysim, nes manome, kad tai būtų bergždžias darbas. Vieton, to mes prašome kad visos draugijos, visi Chicago lietuviai—kam tik rūpi mūsų brolių sušelpimas—kibty prie darbo su dvigubu smarkumu. Tegul sau loja kas nori ir kaip sau nori, o mes visi negaisinkime laiko tuščiais ginčais, bet savo darbą dirbkime. Visi tegul pagelbsti Chicago Centraliniam komitetui visa kuom tik galima. Laiko ne daug yra iki 1 d. lapkričio. Dirbkim visi kas kuom gali!

* Draugijos! Nepamirškite į jus pažymėti "Lietuvių Dienos" savo aukomis. Visos draugijos savo susirinkimuose gali padaryti įnešimą, kad paskirtų iš kasos auką ir per "Lietuvių Dieną" įduoti ją Chicago Centraliniam Komitetui.

Svečiai surinko per \$1000 Chicagoje. Pereitą subatą iš Chicago išvažiavo dūmos atstovas M. Yčas ir kun. Jonas Žilinskas. Išvažiavo Clevelandą, o iš ten žadėjo užsukti Pittsburghą ir dar keliose vietose. Ateinantį nedėdienį, spalio 15 d., žadėjo būti jau Philadelphiajį.

Budami Chicagoje, svečiai per "Lietuvos" redakciją gavo daug pakvietimų nuo lietuvių iš įvairių miestų. Tarp jų paminėtini prašymai iš Omaha, Neb., iš Seranton, Wilkes-Barre ir Pittston, Pa., iš kelių vietų iš Naujosios Anglijos ir t. t.

Ant stoties svečius išlydėjo "Lietuvos" redaktorius p. B. K. Balutis ir p. K. Kasputis. Išvažiudami iš Chicago, svečiai pilnai liko patenkinti chigagiečių primimu ir jų duosnumu. Laikė trijų, greitai surengtų prakalbų Chicagoje sumesta aukų \$1050.00. Didžiausią auką šiūm sykiu padarė Town of Lake, kur sumesta per \$413.00; antras buvo Bridgeportas su \$363.00; West Side sudėjo per \$270.00.

Chicago suma lengvai galėjo pasidivulubinti, jeigu būtų buvę laiko daugiau prakalbų surengti. Vienok dėl stoks laiko pas svečius prakalbų nebuvo tokiose Chicago kolonijose, kaip 18-ta gatvė, North Side Englewood, So. Chicago, Brighton Park, West Pulman, Roseland ir t. t.

Išvažiudami, svečiai prašė perduoti Chicago lietuviams jų atsišaukimą ir prašė, kad chigagiečiai ir toliau nepamirštų darbuotis savo nukentėjusių nuo karės brolių labui.

Kiek teko susieiti su žmonėmis, girdėjusiais svečių prakalbas, tai chigagiečiai irgi yra didžiai iš Svečių atsilankymo užganėdinti. Nuo jų jie išgirdo daugelį dalykų, kurių iki šiolei nebuvo žinoję.

PRANESIMAS.

Westidsės Lietuvių Draugijų Susiorganizavimo aukoms rinkti nukentėjusiems nuo karės lietuviams.

Rugs. 29 d. M. Meldazio svetainėje buvo prakalbos. Prakalbų tikslu buvo parinkimas aukų nukentėjusiems nuo karės lietuviams. Tas darbas puikiai pavyko ačiū pasidaravimui kalbėtojų. Kalbėjo šitie: p. J. J. Bagdžiūnas, adv. B. K. Balutis ir kun. Serafinas. Kalbėtojai kiek jiems duotas laikas leido, gyvai apipasaėjo Lietuvos lietuvių padėjimą ir vergus. Westidsiečiai, kaip pirmiausia, taip ir šiose pra-

kalbose atsiliepi savo gausiomis aukomis savo nukentėjusių tėvų reikalams.

Vardai aukavusių prakalbose rugs. 29 d. M. Meldazio svet. West Side.

Po \$20.00: J. J. Bagdžiūnas, J. Satorius, J. Mošis.

Po \$10.00: J. Krotkas, Z. Balčiūnis. Po \$2.00: F. Zukas.

Po \$1.00: Kun. M. B. Serafinas, J. Strolis, A. Krotkaitė, A. Janulevskas, K. Pavilonaitė, R. Vasilevskas, K. Kazlavskaitė, O. Tomsaitė, J. Valckovskis, J. Bagdešenko, St. Rokas, J. Jasunas, J. Juocius, E. Radzevičius, D. Jankevičius, J. Grušas, J. Palionis.

(Tąsa ant 7-to pusl.)

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. "Lietuvos" skaityto's. Su "Zvalgėdės" reporteriu dabar neapsimoka ilgų ginčų užvesti per "Lietuvą". "Lietuvių Diena" jau netoli ir reikia visas įjeigas įtempti, kad ji būtų pasekmingiausia. Tegul tie porteriai ginčijasi, o jūs dirbkite ir darbu narodykite, kad teisybė būtų pusėj.

p. K. B. Chicago, Ill. Jūsų raštėlis "Tragediškas atsitikimas" netilpo tokio formoj, kaip parašytas. Palauksim ir pažūrėsim, kaip dalykai virs ir sulys to tinkamam pasilegim.

p. Selmis Bernelis, Vėitinis, Bite, Ku-Ku, Bilunias, J. Lasinskas, Atstovas, Nemunėlio Lankas, ir kitiems. Dėl stoks vietos atidėta į sekančiamerį.

p. A. Mockevičia, Cleveland, Ohio. Adresą liepėm permainingi. Už geras vėilėjimas ačiū jums.

p. A. Jankunas, Rašinėkit žinutes, bus gerai. Tik po kiekvienu raštu padėkit savo antras. Prisižadėję Jūsų raštelį peržiūrėsim ir sunaudosim sekančiamerį.

Nemuno Upeliui. A. Apie jūsų apasamąjį vakarą jau buvo aptausta "Lietuvos" pirmesniame numerį ir todėl šito jūsų raštėlio negalime šiūm sykiu suvartoti.

P. J-as. Tamistos rašinį gavome; ačiū, sunaudosime kitame numerį.

Apgarsinimai.

RUDENS LIGOS.

Raumenų ir sąsarių ramatams ir neuralgijai dabar yra laikas. Todel dabar yra laikas vartoti Trinerio Linimentą tikram pasidėjimui nuo skausmų. Tik-tai įbraukymui, jo nereikia imti į vidų. Kain. 25c ir 50c aptiekose, krasa 35 ir 60c. Šituo metu laiku taipgi apsiereiskia slogos galvos ir krutinės kosuliai, bronchita, gerkles skaudėjimas ir tt. Nelauk ir vartok Trinerio Kosulio Malšintuvą, ištikimas ir greitai pagelbantis vaistas. Kaina ta pati. Jos. Triner, išdirbėjas chemikas, 1333-1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

JAMES A. LONG. Demokratų kandidatas ant Trustiso Sanitariškojo Distrikto Chicagoje.

Už jį gali balsuoti ne tik vyrai bet ir moteris. Registracijos diena: Spalio 17 d. Rinkimai bus lapkričio 7 d.

Balsuokite už James A. Long.

AR TURI TOKIUS JAUSMUS?

Prisirinkę dujos pilve ir žarnose kenkia širdies veikimui. Kaip tik atsigulti užima širdies drebėjimas, kuris nuvargina širdį raumeniniai ir nerviniai. Rytmetį atsikeli pailsęs lyg kad po dienos darbu. Paimk Trinerio Amerikoni Karčiojo Vyno Elksyro, kuris ištuštins pilvą ir žarnas be susilpnijimo kūno. Šitas vaistas, kuris taipgi yra labai geras nuo nervuotumo, galvos skaudėjimo neturėjimo noro valgyti, kraujo menkumo ir tt., neturi savyje jokių chemikalų, ar nuodų, jo sudėtinėmis yra tiktai gydomosios karčios žolelės ir tyras gamtinis raundonasis vinas. Kaina \$1.00. Aptiekose. Jos. Triner, išdirbėjas chemikas, 1333-1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

BUK SOFERIU. Laikas yra gauti sau tinkamą vietą. Niekomet nebuvo toks didelis šoferių reikalavimas kaip dabar. Mes duosime užsimeimą kiekvienam pabaigusiam kursų mūsų mokykloje. Mokėjimo pasinaudojame individualėmis sistemomis—nuoseklus pažinimas ir praktika važinėjime automobiliais visokių rūšių. Prityrę mašinistai pamokis tamistai ir suteiks tinkamus patarimus ir nurodymus. Mūsų mokyklai netruksta geriausių automobilių ir kitų prietaisų. Užtikriname tamistai kad tuojais gausi leidimą. Dieniniai ir vakariniai kursai. Visas kursas \$25.00. Federal Ass'n of Auto Engineers, 1214-16 Jackson Blvd. (Inc.)

Reikalavimai.

Reikalinga mergina, ar moteris—prie namų darbo, mažoj šeimynoj. Lengvas darbas. Atsišaukti tuojais į flatą "I" (trečios lubos), 812 W. 33rd st. Telefonas: Yards 5093.

REIKALAUJA DARBININKŲ.

Pilnai yra darbo vyrams ir moterims restauracijose, fabrikuose ir privatiniuose namuose; užmokėstis yra geriausia, kokia yra mokama Chicagoje. Vyrams \$2.50 į dieną, nuo 25c iki 30c į valandą. Adresas toks: Atlas Employment Office, 6300 So. Halsted St., Chicago, Ill. 3rd Fl., Room F. Tel. Normal 163

DRAGIJŲ REIKALŲ

PASILINKSMINIMO VAKARAS

su programu rengia Lietuvių Moterų Apšvietos Draugija, Milsdos svetainėje, 3138 So. Halsted St. ant trečių lubų. Nedėlio, Spalio-October 15, 1916. Po Programui bus šokiai, konfetti ir serpentina. Pradžią 5 val. vakare. Įžanga 25c. ir 35c.

Gerbiama publika, malonėsite atsilankyti į šį linksmą vakarėlį. Lietuvių Moterų Apšvietos Draugija visados stengiasi užganėdinti publiką, taip ir šį kartą nesuvils. Ateikit ir atsiveskit draugus bei drauges.

Kviečia visus
L. M. A. DRJOS KOMITETAS.

METINIS APVAIKŠČIOJIMAS paminėjimui gimimo dienos Simano Daukanto Lietuvos Istoriko, parengia "SIMANO DAUKANTO" DRAGIJA Subatoj 14 d. Spalio Oct. 1916. M. Meldazio svet. 2242-44 West 23 Pl. Pradžią 7 val. vakare. Įžanga 25c. ir augščiau.

Gerbiamejį lietuvių ir lietuvaitės, malonėkite atsilankyti į mūsų iškilmingą metinį apvaikščiojimą, nes tai bus puikliausias vakaras kokis kada yra buęs iki šiolei. Šitame puiklame vakare išgirsite garsiausius kalbėtojus, puikliausias dainas, kurias padainuos Birutės Choras, monologus, deklamacijas ir t. t. kviečia visus
SIMANO DAUKANTO DRJA.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo tikro brolio Juozo Šilkausko, Suvalkų gub., Vilkaviškio pav., Vaitkabalio gminos, Gražiškių kaimo. Apie 7 metai Amerikoje. Tris metai atgal gyveno Chicagoje, o dabar nežina kur. Jis pats, ar kas kitas malonėkite duoti žinią adresu: Boleslovas Šilkauskas, 797 Bank st., Waterbury, Conn.

Pajieškau savo dukters Zofijos, kuri 7 metai kaip prasišalino iš Chicago su kitu vyru ir išsivežė su juo vardu Pranciškus. Jos antras vyras mokojo klernatu groti. Buvusis vyras mirdamas paliko \$300. Jei ji neatsišauks iki Kalėdų pinigai bus atiduoti jo giminei. Atsišaukti adresu: Domicelė Gotautienė, Chicago, Ill. 4319 So. Wood St.

Pajieškau savo švogerio Antano Tocones, Užupių kaimo, Alovijos gm., Trakų pv., Vilniaus gub. Gyveno Coal Centre, Pa. Atsišaukti adresu: Karolis Miglinas, 14 Terett St., Thompsonville, Conn.

Pajieškau pusininko prie spaustuvių; kuriam įsipyko dirbti pas kitus čia gali rasti gerą progą su mažu kapitalu patapti savininku ir dirbti sau, o ne kitam. Atsišaukti tuojais, laišku, ar asmeniškai.
B. R. Yasulis, 2-03—137th St. Indiana Harbor, Ind. Phone 844

Pajieškau savo puseserės Marės Seriuksės, Pelekonių kaimo, Jezno par., Vilniaus gub. Atsišaukti adresu: Mike Beitas, P. O. Rhone, Pa.

12 LEKCIJŲ ANGLISKOS KALBOS. Lengvai ir parankiai sutaisytos, kurias išmokys turėst gerą pradžią išmokti KALBET IR RASYT ANGLISKAI. Jeigu netiki tam naujam išradimui, perskaitykit pirmą lekciją, o persitiksint, ar teisybė. Prisijuskite 10 centų tuojais, gausit lekciją.

Ant Pardavimo. Parsiduoda smuklė, labai geroj vietoj, prie didelių fabrikų; gera progą norinčiam to biznio. Savininkas išvažiuoja į kitą miestą. Kreiptis adresu: 2552 Blue Island Ave.

PARDAVIMUI, AR ISMAINYMAI. 80 akrai ukis, 60 akrai išdirbtos žemės. 20 akrai užsėta dobilais, 1½ akro cukriniams burokais, 1½ bulvėms, ½ kukuruzais, nuokę; 12 tonų šieno, 300 bušelių avių, mašinos, 10 kambarių namas, daržinė, kletis ir kitos trlobos. 6 karvės, ketvertas galvijų, 2 arkliu, 2 kiauli, 50 vištų, šulinis ir šaltinis, ½ mylios iki mokyklai, 1½ iki surių dirbtuvių. Kaina \$5,500.00 išmokėstimis. Rašyk angliskai. Adresas: Fred Wisner, Stephenson, Mich.

ATIDARITA Didžiausia Lietuvių Knygų Krautuvė Chicagoje. Be knygų mes parduodame auksinius daktus, kaip tai: žiedus, laikrodėlius, geriausias brivitas, gazo prosus ir tt. Širdingai kviečiu visus apsilankyti pas savo tautietį.

Su guodine.
JUOZAPAS F. BUDRIK
3343 S. HALSTED ST., CHICAGO.
Tel. Drover 8167.

GERAS LINIMENTAS yra kiekvienai šeimynai reikalingas vaistas. Nėra tos dienos, kad neprireiktų vienam iš šeimynos narių tokį vaistą vartoti.

SEVERA'S GOTHARD OIL (Severos Gothardiškas Aliejus) yra ir buvo toks šeimyniškas linimentas per pastaruosius 35 metus ir jo vertė neapibranginta norint apturėti palengvinimą nuo

reumatizmo, neuralgijos, niksterejimų, užsagvimų, tinimų, ištinusių gylių, sustingimo sunarių ir raumenų, dieglių ir skausmų.

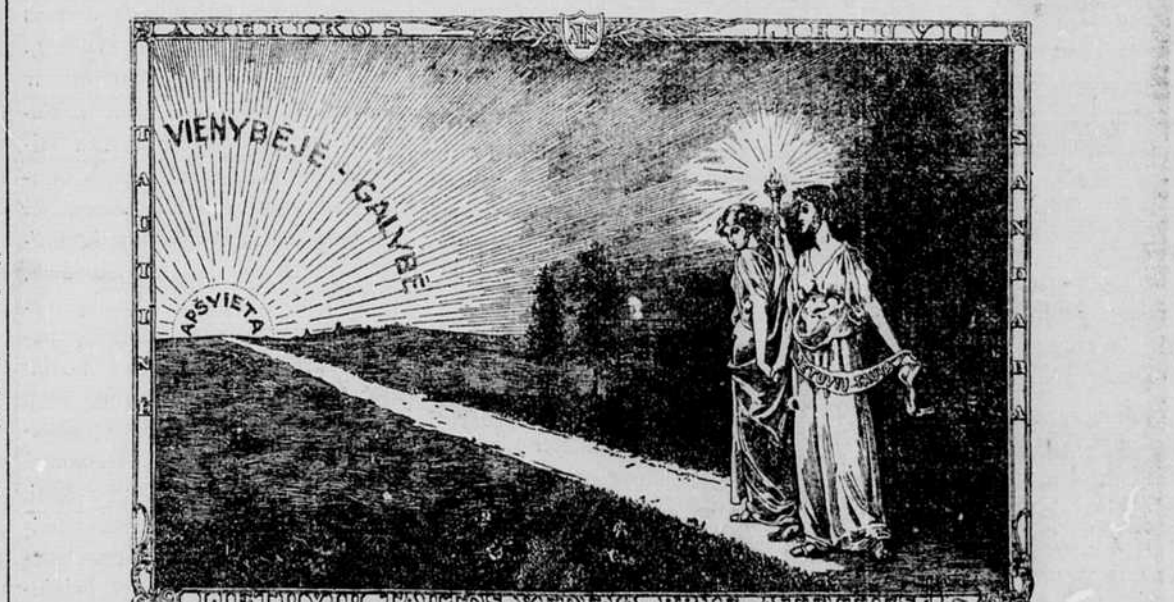
Kaštuoja 25 ir 50 centai.

Skaitykite šį laišką: "Severos Gothardiškas Aliejus pasirodė labai veiklus. Mano moteris turėjo dieglius skausmus kojos, bet pradėjus vartoti Severos Gothardišką Aliejų skausmas pradėjo matintis ir kol suvartojome pusę butelio, tie skausmai visiškai išnyko."
John Mikulstik, R. F. D. 1, Box 96, Iron Mountain, Mich.

Gaukite Severos Preparatus nuo savo aptiekoriaus. Negalint gauti, užsisakyk tiesiai nuo mūsų. Neimk kitokių vaistų bei užvaudojų!

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

šios atvirutės tinka visokiame reikale: kaip tai susirašinėjime, taip ir visokiems pasveikinimams.

Nuo Kares Nukentėjusių Lietuvių Naudai.

Gerai žinomas jaunas lietuvių artistas-piešėjas, p. A. J. DULBIS, išleido labai dailias atvirutes, kurių paveikslėlis čia įdėtas. Visas pelnas nuo parduotųjų atviručių yra skiriamas Lietuvos Gelbėjimo Fondui, šelpimui nukentėjusių lietuvių nuo karės.

Atvirutės yra puikiai nudailintos ir atspausdintos dvejopos rūšies: Vienos yra atspausdintos ant baltos "4 ply" Federal Bristol popierios; antros yra specialiai dailės mylėtojams pagamintos ir rankomis koloruotos 8-se spalvose.

Kainos: Paprastųjų atviručių—2 už 5c.; 6 už 15c.; tuzinas už 25c. Rankomis spalvuotų: 10c. už vieną; 25c. už 3; 50c. už 6 ir \$1.00 už tuziną. Užsisakant šias atvirutes, siųskite pinigus šiūm adresu:

A. OLSZEWSKI
Pres.
Lietuva Publishing Company
3252 SO. HALSTED STREET. CHICAGO, ILLINOIS

(Tęsa nuo 6-to pusl.)

F. Jamanas, J. Marcinovskas, P. Zabieckis, J. Simonavicius, J. Garvinas, Alex. Slokes, K. Valonis, F. Kelpas, P. Samsonas, J. Linkaitis, D. Nevardavskas, Fr. Kulskis, J. Kulikavskis, J. Detravskas, J. Bučinas, J. Buzis, K. Mažeika, J. Alyonis, K. Kieles, A. Vingelis, V. Stankevicius, Sops, J. Benčunas.

Po 50c.: J. Janulevskienė, J. Ciulskis, St. Pauras, J. Uokas, P. Kraujalis, K. Aleksunas, J. Gabis, P. Petravskaitė, J. Kučas, A. Butkus, L. Nedvaras, A. Jarudas, P. Butkus, A. Molkevičius, P. Lukoševičius, D. Gasparskienė, M. Miksenė, P. Bielskis, B. Vukavskaitė, J. Kamineckas, K. Salucka, K. Zirinckas, Z. Janavičia, J. Navickas, J. Daugmora.

Po 25c.: J. Jankauskienė, K. Bagdonienė, F. Simckis, P. Budunas, A. Kalecka, P. Bagdonas, L. Markuckis, J. Brucas, A. Juras, O. Valačiūtė, O. Palivaitė, M. Uokas, P. Karvelis, J. Gasparas.

Viso labo \$141.00. Smulkių aukų \$5.10. Viso aukų surinkta: \$146.10. Rengimo komitetas: R. Zaura, V. Linčauskas, V. Brusokas ir F. Brucas, taip pat prisidėjo kiekvienas su \$1.00 auku, viso \$4.00. Tokių būdų viso prakalbos įplaukė \$150.10.

Prakalby surinkimo išlaidų buvo \$3.75. Išlaidas atėmus nuo surinktos sumos, lieka \$146.35.

Draugijų vardu tariame širdinga ačiū p. M. Meldežiui už suteiktą svetainės už dyką.

Westišės Lietuvių Draugijų Susirinkimo Valdyba.

Ivairumai. Šią savaitę Chicagoje lankėsi: p. K. Pilėnas iš New Yorko, kun. Jurgis Jonaitis, lietuvių Klebonas iš So. Omaha, Neb. Pastarasis pasakojo, kad So. Omaha lietuvių rupestingai prie "Lietuvių Dienos" rengiasi. Kun. Jonaitis norėdamas sužinoti, kaip chigiečiai rengiasi, perėitę pamedėję dalyvavo Chicago Centralinio Komiteto posėdyje.

Daktaras A. L. Graičunas sumanė rengti rimtesnes pasiskaitas apie Sus. Liet. Amerikojė. Jis apsiima prigriebti SLA ir TMD, kuopoms surengti agitatyvius vakarus ir gali suteikti platesnių instrukcijų tiems, kurie prie jo tame reikale kreipsis antrą 3310 So. Halsted st.

p. A. Vitkauskas, neseniai apleidusis Chicago, praneša savo pažįstamiems, kad jis dabar dirba scenoje su Worcester, Mass. lietuviams, kur susitvėrė tam tikras lošėjų ratelis. Šisai ratelis tapo pastatytas, taip sakant, ant biznio pamatų ir trupa žada važinėti su spektakliais po įvairias kolonijas.

Spalio 15 d., 1:30 po pietų, "Aušros" svetainėn kviečiamas lietuvių Moksleivių Susivienijimo susirinkimas, kad atgaivinus 2-ją kitopą.

NAUJAI ATSPAUSTA

Apie Žemę ir Kitus Svietus.

Ši knyga pati aiškiai pasako apie savo vertę, nes taip dažni jos reikalavimai, nuo žmonių vis ateinanti, mus priverčia vėl ją atspausdinti. Šioje knygoje aprašoma APIE ŽEMĘ ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą. Pagal Heilpern, Falbą ir kitus sutaisė ŠERNAS. Aprašo, kas yra žemė iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planetos, kometos ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 20 astronomiškų paveikslų. Chicago, Illinois 1896, pusl. 255. 75

Ta pati apdaryta \$1.00

Užsisakant šią knygą, siųskite pinigų šiuomi adresu:

A. OLSZEWSKI
PRES.
LIETUVA PUBLISHING CO.
3252 South Halsted Street.

KONSTITUCIJA

yra kiekvienos draugijos fundamentas, todėl reikia turėti ją gražiai ir aiškiai atspausdintą. Mēs esame specialistai konstitucijų dirbime. : : : : Jeigu norite prirengti konstituciją, pasiųskite mums laišką, o mēs prisiųsime kainą. Jeigu dar neturite, o norėtumėt rengti konstituciją, tai pareikalaukite "sampelių." o mēs prisiųsime tik malonėkit parašyti kokia draugija, katalikiška, tautiška ar partijinė.

MILDA PRINTING HOUSE

J. J. Bačiūnas ir J. P. Pajauskas
Savininkai

814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Telephone Drover 7184

Tavo pinigai perka kokybę

Kokybė buvo vieninteliu pamatinimu siulanti vyrams rudyti Prince Albertą. Kuponai, ar premijos niekuomet nevartota prie jo. Prince Alberto jokiū būdu negali paliesti tautiniai, ar valstijiniai varžymai vartojimo kuponų, ar premijų, nes jojo apsiskaitymu visuomet budavo kokybė!

Kaip tik uždegsi Prince Alberto tabaką, tuojuos patirsi, kaip daug patinka jo liuosumas nuo kirpimo ir deginimo, kurie yra prašalinami patentuotu būdu, kuriuomi jis yra padaromas.

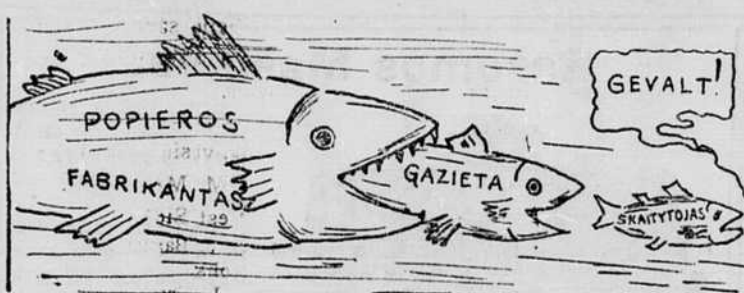
PRINCE ALBERT

the national joy smoke

yra tai tokis tabakas, prie kurio tau norėsis priprasti, nes jo gali rudyti daug ir kiekvienas pakutis patiks tavo skoniui kas sykis vis daugiau.

Nusipirk Prince Alberto ir pabandyk tuojuos cigarete, ar pypkėj—nes jis yra toks geras, kad tu galėsi, jog pirmiaus to nežinojai.

R. J. REYNOLDS TOBACCO CO., Winston-Salem, N. C.

BAISI PASAKA!

Jel! Geri dabar laikai visiems—tik ne Kaizeriui ir ne laikraščiams. Kaizeriui, matai, dabar lupa kailį iš visų pusių, o ir laikraščiai, brolau, dabar pakliuvo į baisią pirtį. Jes-ser! Žiurek, ateina generolas fabrikantas, ką pašla popierą gazetiai padirba ir komanduoja tau:

— Smirno!—sako.—Arba mokėk brangiau už popierą, arba ant šilko sau ją drukuokis. Dabar, matai, toki geri laikai, kad skudurai, iš kurių dirba popierą, visai išnyko, tai ir popiera pabrango.

Nieko nepadarysi! Turi žmogus mokėt, kiek nori, ba ant šilko gazetios nedrukuosi, ba šilku skaitytojas cigarėto sau nesususks.

O už to generolo visa, brolau, armija stovi. Pirmi drukoriai, ką gazetą kreivai išdrukuoja, už jų zeceriai, ką i viršų kojomis raides sustato; už jų artistai, ką visokius pikčierius šleivai numalevoja, už jų ekspeditoriai, kurie čikagiskio skaitytojo gazetą į New Yorką, o new jorkiskio—į Chicago nudugnina; už jų visoki pisoriai, ką tavo, mielas skaitytoju, gražų vardą į knygas iš kito galo užrašo; už jų džiantorius, ką visas atsiųstas korespondencijas iš ofiso "per klaidą" išsluvoja,—visa šita armija smarkiai atakuoja laikraščio kasierius:

— Mokėk, sako, šunsnuki daugiau algos mums, ba kitaip kvitysim....

Net ir pats ponas redaktorius, ką kitą sykį gazetion vieton moksliško abrakio pėly priberia, ir tas nosį raukia, bet viežlybas ir mokytas budamas ne keikia ir prieš akis su kumščiu ne šokinėja, tik po nosia sau murma:

— Gal vertėtų ir man pridėt.... Kad nors užtektų toms skyfėms ant "tetos" užlopyt, ką nuo ilgo kėdėj sėdėjimo prastirynė....

Kaip ateina "pėdė" ir kaip tokį kozackį maršą visi užtribina vienu rozu—tai yra ko pasiklausk.... Dalibuk!.

Tau, mielas skaitytoju, gal ir juokai iš to, bet gazetios kasieriui beveik verti noris. Pasikąsęs, pastenėjęs, pasiderėjęs—ar nuplūkęs—jis turi mokėti, ir moka. Ba ką padarysi? Jis yra mandras ir žino, kad jeigu, ponedžiau neduok, sustraikuotų ir gazetą laiku neišėitų, tai už kelių dienų skaitytojai jį gyvą žemėn suvarytų savo laiškais—butų riestai, aršiaus negu kaizeriui.

Pradėjo tada mūsų gazetios myslėti, už ausų krapštytis ir ukazijos įieskot, kaip iš duobės išliūdus.

Ko daugiau mislina, to karščiau darosi. Nuėjo vyras maudytis—gal sako atsivėdysiu, tai puodinė geriaus dirbs. Ir pamatino jam, dzievazi!... Vandenyj pamatė, burį žuvų, ir dar pamatė, kaip didesnė žuvis mažesnę rija.

— Ar ragejai,—sako,—kaip tai Džievo galybės viskas su išmislu sutaisyta: dzidesnis mažesnį rija, kad dzidesnis nepasciptų, o mažesnis nesimūcyt....

Ir atėjo jam galvon, kad ir jis taip gali pamėginti. Ir pakėlė jis savo gazetios čienią visu pusdoleriu.

— Kad jau ryč, tai ryč—sako jis.—Mani dzidesni rija, tai ir aš mažesnį pamėginsiu.

Tai matote, kaip ir kodėl dabar visos gazetios prenumeratoros kainą kelia.

Mūsų manadžierius kitaip sau galvojo: "Reikia—sako jis—taip padaryti, kad ir vilkas būtų sotus ir ožka ciela." Tai ir nutarė, kad mēs už gazetą prenumeratoros nekelsim, bet prąšysim, kad mums mūsų skaitytojai "pamačytų."

O "pamačyt" gali, brolau, labai.

Jeigu užsilikęs esi su savo prenumeratora, tai prisiųsk mums ją greitai.

Jeigu turi draugą ar pažįstamą, ką "Lietuvos" dar neskaityto, prikalbink jį, kad sau užsirašytų. Daugiau mēs nieko nenorim.

Mēs žiūrėsim ir dabosim, kad mūsų laikraštis duotų kuodaugiausiai jums gerų, teisingų žinių, žingeidžių ir juokingų paveikslų, naudingų pamokinių ir gražių pasakų, o jūs nepamirškite gerą žodį už "Lietuvą" tarti, ir naujų skaitytojų mums prikalbinti, tai tada bus taip, kad "Ranka ranką plauja, kad abidvi baltos būtų."

Tai gi vyrai, talkon! "Lietuva" kaštuoja tik du doliaru ant metų, o vieną doliarį ant pusmečio.

Laiškus adresuokite taip:

"LIETUVA"
3252 South Halsted Street, Chicago, Ill.

KUR GAUTI "LIETUVĄ".	
LAWRENCE, MASS.	BOSTON, MASS.
A. Ramanauskas, 101 Oak st.	J. Ramaszkiewicz, 115 Balen st.
LOWELL, MASS.	WAUKEGAN, ILL.
A. Jankauskas, 131 E. Merrimack st.	Jos. Matulėnas, 1408 Lincoln av.
MONTELELO, MASS.	T. M. Baron, 1320 So. Lincoln st.
B. P. Miskinis, 35 Arthur st.	Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. šiose vietose:
NEW HAVEN, CONN.	CHICAGO, ILL.
K. A. Makarevich, 255 Wallace st.	"Aušros" skaityk, 3149 S. Halsted st.
PATERSON, N. J.	J. I. Bagdžianas, 2334 S. Oakley av.
Atkins Bros., 273 River st.	A. Dargis, 726 W. 18th st.
PHILADELPHIA, PA.	Naujienos Publ. Co., 1840 So. Halsted st.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2nd st.	J. Draudauskas, 10806 Wabash ave.
PORTLAND, OREG.	Ant. Kasperas, 3416 Auburn av.
Bowman News Agency.	Zig. Micevičia, 2342 S. Leavitt st.
UTICA, N. Y.	M. J. Tananevičia, 670 W. 18th st.
W. S. Tarczyński, 18 Charles st.	Mike Valaskas, 349 Kensington av.
A. Vilčinskis, 95 Lafayette st.	M. A. Vabol, 1700 N. Ashland av.
WORCESTER, MASS.	Juozas Žitkus, 628 W. 18th st.
M. Paltanavičia, 15 Millbury st.	BALTIMORE, MD.
WATERBURY, CONN.	A. Degutis, 112 N. Green st.
K. Ch. Kažemėkas, 785 Bank st.	BROOKLYN, N. Y.
	Ant. Jankauskas, 65 Hudson av.
	Balt. Juozupavičius, 222 Grand st.
	J. Derengowski, 166 Grand st.
	Ant. Plochocki, 87 Grand st.
	M. Balasuskas, 119 Grand st.
	A. Grudziński, 184 Grand st.

Teleskopai ir Stereoskopai.

Jel nori savo namuose linksmi praleisti laiką ir pamatyti svetimų žemių miestus, kraštus, daržus, sodus ir puikliausias viso svieto vietas, tai nusipirk Teleskopą su stereoskopais (5 serijos, 174 vi sokie pavyskelai) už pačią pigiausią kainą—\$3.20.

Vieno Teleskopo kaina 75c., o 5 serijų \$3.45, bet perkant sykiau parduodam viską už \$3.20.

Kataloga Teleskopų, Stereoskopų ir visokių knygų pristatydami uždyką.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

NAUJAI Atspausta

TIK KĄ IŠ SPAUDOS IŠEJO

ANTRA LAIDA

Iš Gyvenimo Lietuviškų Vėlių Bei Vėlynų.

Pasakos surinktos d-ro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje

telpa keli šimtai gražių pasakų, apie rojų (dangų), žyčių,

peklą; apie giltinę, marą, cholera; apie dvasias (dušias),

vėlius, jų vaidinimą ir t. t. Pasakos užrašytos tokioje tarmėje, kokie buvo girdėtos.

Panavėžij—pagal tarmę panevėziečių; Šiauliuose—pagal tarmę šiauliečių; Suvalkų gub.,

ir t. t. Chicago, Ill. 1915 pusl. 470

Audimo apdaruose 1.50

Užsisakant šią knygą, siųskite pinigų šiuom adresu:

A. Olszewski

Pres.

Lietuva Publishing Co.

3252 SO. HALSTED ST.

CHICAGO, ILL.

Garsinkite

"Lietuvoj."

Liet. Knygų Krautuvė.

Apart daugelio įvairių knygų, dar galima gauti mano krautuvėje sekančias knygas:

1. Technikos Stebukiai. Su daugeliu paveikslų. 142 pusl. 35c.

2. Tūkstantis Naktų ir Viena. Arabiškos istorijos, su paveikslais ir audimo apdarais. 704 pusl. \$2.25

3. Dvasios Gyvenimo Mechanika. Nauja knyga iš sryties psichologijos. 148 pusl. 40c.

4. Iš Ko Kyla Melai ir įvairios skriaudos žmonijoje. 171 pusl. 75c.

5. Genavaitė. Sceniskas veiklas perleistąs A. Vitkausko. 48 p. 40c.

6. Kankintojai ir kankintiniai už mokslą 184 pusl. \$1.00

7. T. Liet. Kalbos Gramatika. J. Damijonaitis. 119 pusl. 35c.

Į kitus miestus pasiunčiu žsakymus. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS,

901 West 33rd St., Chicago, Ill.

Edelweiss

BEER

Phone Canal 9

Phone Before Eleven
Delivered Before Seven

Delivered promptly to you in any part of the city from one of our 22 distributing stations.

Naujokams Reikalingas Retalus Pirklys

VIENU pirmiausių dalykų, kurių sėmyna, atsikrausčiusi į naują apygardą, reikalauja, yra vietinio pirklio patarnavimas—apsukriam pirkliui kiekvienas naujokas yra galimu rėmėju.

Gauti šitą rėmėją pirkliui tikresnio kelio nėra, kaip naujoką pašaukiant per telefoną ir papasakojant jam tuos patogumus, kuriuos jis jojo sankrovoje gaus.

Pažangusis pirklys nelauks kol jį rėmėjas suras. Jis prisistato per telefoną pats ir paprastai gauna išmėginamąjį užsakymą.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Commercial Department
Official 100

Kihirkštis.

Tik dvi savaitės liko iki "Lietuvių Dienos." Kelkites dirbti visi tinginiai! Dvigubai dirbkite visi darbštuoliai!

×=×

Nepagausi žuvų, nesužlapins kojų. Nesurinksi "Lietuvių Dienos" aukų, neturėdamas kam jų rinkti.

×=×

Didelius darbus tik dideliu pasisventimu atlikti galima.

×=×

Smagiai yra jausti pinigą kišeniųje, negu alų pilvė.

×=×

Nedvyrai, kad runumai taip ilgai nuo karės purtėsi. Nebagai, matyt, permaitinti, kaip skaudu yra kailin gauti.

×=×

Neik pirtin! Eik Yčo-Zilinsko prakabų pasiklaustyt. Bus taip pat karšta.

×=×

Žmonės, kurie įeško mainų, tankiausiai randa kapą—savo pinigams už šerius.

×=×

Belaiviai, lietuviai belaiiviai! Kas nors prieš Kalėdas juos atsimins?

×=×

Brooklyne bus laikraštinių susivaižavimas. Fain! Brooklyniečiai, uždarykite juos kambarin ir neišleiskite, kol nesutaukys.

×=×

Anais metais Lietuvoj šių laikų bulvės laukiose kasdavo; dabar kasa—kapus.

×=×

"Lietuvių Diena" bus Visų Šventų diena. Bus ten Jonas, bus Fabijonas, bus ir visi kiti. Nebus tik vieno Andriaus.

×=×

Ne tas yra didis, kas smarkiai pešis moka. Tas bus didis, kas daugiau AUKŲ surinks "Lietuvių Dienoj."

×=×

(Gaida, kaip "Birutėj"):
Sesutėlės—lelijėlės,
Stai linksma naujiena,
Apgalvokim, apdumokim
Mus "Lietuvių Dieną."
Jurgis Spurgis.

UOKELIAI.

YŠMINTINGAI MANO.

Vyras važiuoja į miestą ir klausė savo pačią, kokio prezentą ji laukia nuo jo iš miesto. Nors visų pačių motina, Jieva, jokių skrybėlių rojuje nenešiojo, bet dabar skrybėlė yra maloniausias kiekvienai moterėlei prezentas. Taigi ir mūsų žmonelė atsakė savo vyrui, kad jeigu jis parvės iš miesto skrybėlę, tai tas bus geriausias prezentas.

— O kokią skrybėlę norėtum, dušyte?—užklausk vyras.

— Šiandien parvežk—atsakė pačią, ir pamislinus truputį, pridėjo: —Matai, kaip ją sunešiosiu, tai bus bent karvė kuom pašerti...

DIDELIS SUVALKIJOS ŽEMĖLAPIS (Mapa)

Sutaisė B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 colių. Penkiose spalvose (kolioruose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačias, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, ruožėlių tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.

"Gerai žemėlapis lietuvių kalboje. — Peralato labai puikiai." — Taip atsiliepė apie jį visi laikraščiai.

Kaina
VIENAS DOLARIUS
su prisitintimu į namus.

Reikalauti pas
B. K. BALUTIS,
3252 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

Tel. Canal 5395
J. G. Mezlauskis
Generalis
Kontraktorius ir
Namy Statėjas.
2123 W. 23rd St.

PHONE YARDS 2721

Dr. J. JONIKAITIS
MEDIKAS IR CHIRURGAS

3337 So. Morgan St., Chicago.

DR. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.
(Gyvenimas virš Aptikos). CHICAGO.

F. P. BRADCHULIS
LAWYER
LIETUVIS ADVOKATAS
30 N. LaSALLE St., CHICAGO
ROOMS 1107-1114
Telephone Franklin 1175
GYV.: 3112 S. HALSTED ST., ARTI 31st ST.
TELEPHONE YARDS 2290

EVESKIO Prekybos
ir Kalbų
Dieninė ir Vakarinė **MOKYKLA**
Čia gali išmokti Anglų kalbą nuo pradinių iki angliškai, taip pat Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Aritmetikos, Anglų, Matematikos, Istorijos, Geografijos, Politikos, Ekonomijos, Knygvedystės, Dailės, Rašymo, Literatūros, Pramonės, Jūrų ir Orų, ir tt. Čia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYPBOS KURSUS. VISAS AIŠKINAMA LIETUVISKAI.
3106 So. Halsted St., Chicago

NEW CITY SAVINGS BANK
601 So. Ashland Ave., Chicago.

A. J. BIERZYNSKI, prez.
Pirma banko pinigų ir moka 3%. Už sudėtus pinigus mūsų banko duoda čekius knygtę, iš kurios parašyti čekiai tinka visur. Skolina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsami bankinės skrynelės (boxes) po \$2.50 metams. Parduoda šifkortes ir siūdo pinigus į visas svetlo dalis.
Bankos Valandos: Pnėdėliams, seredomis, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utarninkais ir pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS
Lietuvės Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsienėjusias ir pasilaptingas vyrų ligas.

DABAR GERIAS LAIKAS.

Išmokyti kirti ir formos rašyti. Gausime tinkamą ir gerai apmokamą vietą trumpu laiku. Privatines pamokas praktingas patyrimas.

Taip pat išmokiname siuti rankoves, kišenius ir prosyti. Mokiniai priimami visur. Dienomis ir vakarais.
JOS. F. KASNICKA,
Prieš City Hall,
118 N. La Salle St. R. 418-417, Chicago.

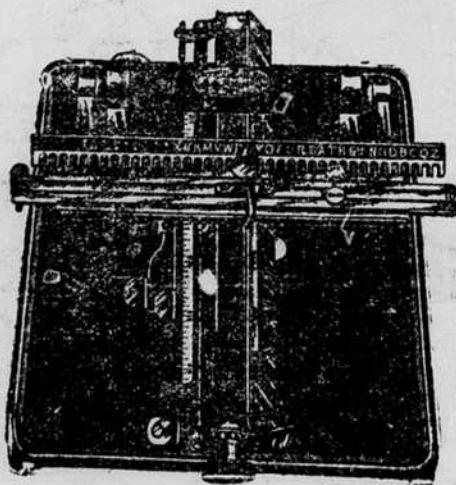
PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai

Persiūncia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svetio ir parduoda šifkortes

A OLSZEWSKIO BANKA
3252 South Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Rašomos Mašinos.

Piglausios ir geriausios rašomos mašinos (typewriters) "New American" už \$10.00.
Jeigu nori turėti drąsą, pigią ir gerą rašomąją mašiną, tai pirk "New American," o ne sigaliesi.

"New American" rašo taip gražiai, kaip našina, pirka už \$100. Jos sistema taip paprasta, kad kiekvienas, paėmęs ją į savo rankas, iš pirmo sykiu suprantą, kaip su ja rašyti.

Katalogą rašomųjų mašinų ir visokiu kny-

gų prisijunčiame užduka. Agentams ir perkupčiams, perkant kelias mašinas, duodam gerą nuolimtį.
Reikalaudami adresuokite štai: LIETUVA PUBLISHING CO., 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

D-re Maria Dowiat-Sass

Moterų ir vaikų ligų specialistė

Ofisas
1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Woodgat.
Phone Canal 1208

Valandos:
ryt 8:00 iki 12:00 val. ryto
11:00 iki 8:00 val. vak.
Nedėliomis
nuo 9:00 iki 12:00 val. ryto

Rezidencija
5208 W. Harrison Street
Tel. Austria 737

Valandos:
tikslai iki 9:00 kiekvieną rytą

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Mes neesame bankieriai, bet mes gvarantuojame Tamstai sužadymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus stutus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį neslotos nuo \$25.00 iki \$60.00 ant orderio darytus stutus parduodame po \$5.00 ir brangiau.
Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnės nuo \$1.00 ir brangiau. Vaikų stutai \$2.50 iki \$7.50. Skrynelės ir valyzos.

S. GORDON,
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Storas atdaras kasdien ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėliomis—iki 6 val. vakare.

LAIVAI RUSIŠKOS LINIJOS

Dabar jau plaukia reguliariškai

Iš Archangelsko Rusijos į Ameriką

Kas norite parsitraukti savo gimines, išbėgusius laike karės Rusijon, tai dabar galite siųsti šifkortes, o jie saugiai atvažiuos pas jus Amerikon.

Šifkortes ir pilną informaciją gausite

A. OLSZEWSKIO BANKE
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SKAITYKITE IR PLATINKYTE "Lietuvių Balsą"

LIETUVIŲ BALSAS rūpiasi žadinti lietuvių tautos sąmonę ir stiprina jų dvasią, kad kantriai laukytų karo pabaigos.
LIETUVIŲ BALSAS padeda švieslės ir tobulint; jis ragina tautiečius šiuo išstėmimo metu pasimokyti iš svetimačių, kas tik dora ir naudinga, o nesigabend grįžtant tėvynės neko, kas žemina mūsų tautą.

LIETUVIŲ BALSO didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės melle juosta ir paruošti kiekvieną lietuvi, kad, kaip tik paliaus žvangę ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemėlė, pavirtusi per karą dirvonais, prierausta duoblių ir griovių, laukia arimo ir valoma, o nugriauti tėvų kapai—aptveriami.

LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltyje kuopigiausia kaina ekebinus-jieškodimus, grąžina tėvams vaikams, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažįstamus.

LIETUVIŲ BALSO kaina: Rusijoje metams 5 rb.; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pusel metų) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap.; vienam mėnesiui 45 kap. UŽSIENIUOSE metams 9 rb.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pusmečiui) 4 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 2 rb. 35 kap.; 1 mėnesiui 80 kap. Skryliam numeris 5 centai.

Iš Amerikos pinigų, laiškus gauname. Stuntinėti "Liet. Balsą" užsiėmus rusų cenzura nekludod.

SKELBIMŲ KAINA. Petito (smulkus rašto) eilutė (dalinant puslapi į keturias skiltis) prieš tekstą—60 kap.; po tekstą—30 kap. Patėgėliams, įrašantiems giminių arba dar o petito eilutė po tekstą—10 kapelių. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po tekstą 25 centų. Petito eilutė, giminių įrašantiems po tekstą 10 centų petito eilutė.

"Lietuvių Balsas"

PETROGRAD, BASKOV PER., 29 RUSSIA.

PLATINKIT "LIETUVA"

ŠIS LAIKRODĖLIS DOVANŲ

Kas prisijų, \$3.00 prenumerator, gaus "Lietuvą" per pusantų metų ir šį laikrodėlį dovanų.

Šis yra Ingersoll Nieklinis Laikrodėlis, visur parsiduoda po \$1.00, bet jis yra taip geras, kaip kitas už \$15.00. Gerai eina, laiką palaiko teisingai ir yra gvarantuotas vieniems metams. Jeigu laike metų pagestų, mes jį sutaisysime užduka.

Šių laikrodėlių turime tik roo ant rankos, todėl pasiskubinkite, nes juos išdalinsu daugiau jų neturėsime.

Yra gera proga gauti gerą laikrodėlį užduka.

LIETUVA PUB. CO.
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

JONAS KULIS
Generališkas "Lietuvos" Agentas
kellauja po visą Ameriką. Kur jis atsilankė, ten per jį galima atnaujinti, ar užrašyti "Lietuvą" arba užsineakylti visokių knygų, jam plnugus užmokant išanketo. Už jį mes tsakome. Lietuva Pub. Co.

JUOZAPAS MOZERIS
kalpo "Lietuvos" agentas Cirero, Ill. ir apilinkėse yra įgaliuotas užrašinėti "Lietuvą", priimti prenumeratorų, apgarsinimus ir pardavinėti knygas. Lietuva Pub. Co.

Canal 2115
DR. A. YUŠKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

Vėšiausia Vieta, Tai MILDOS TEATRAS

3138-42 So. Halsted St.

Jei vasaros laike yra per karšta, tai atei-
kite į MILDOS TEATRĄ, o čia rasite
vėšiausią vietą, atsidėdinti ir pamatyti
gražesni Teatrą negu vidurmiestyje.

Kainos šiokiom dienom
5c ant balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedėliom
10c balkonais, 15c žema.

Prasideda 7 valanda kas vakaras.
Subatom ir nedėliom 2 val. po pietų.

Jei liuosame laiks nori pasilėsti, atsi-
dėdinti ir užmiršti savo nesmagumus, tai
ateikite į
MILDOS-TEATRĄ.

!! Pranešimas !!

Šiuomi pranešu, kad nuo pradžios
Rugpjūčio mėn. perkeliu savo
ofisą po
3325 So. HALSTED ST.
TELEPHONE YARDS 3831
Dr. P. WIEGNER

"DRAUGAS"

Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis
"Draugo" sandarbininkų skaitlyje
yra rimčiausieji ir žymiausieji lietu-
vių veikėjai ir rašytojai. Jame pa-
duodama daug žinių iš draugijų ir vi-
suomenės judėjimo. Visi dienos kla-
simai yra svarstomi rimtai ir teisin-
gai.

Prenumerata Amerikoje \$2.00 me-
tams, \$1.00 pusel metų. Kitose šalys-
se \$3.00 metams, \$1.50 pusel metų.
Pažūrėjimui stundame vienas nu-
meris veltui. Adresuokite:
DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

A. OLSZEWSKIO BANKAS

3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Isteigtas 1893 metuose

\$500,000.00 vertės naujausių ir didžiau-
siu namų ant Bridgeporto yra šio Banko
savastim.

PRIMA pinigų taupinimui nuo \$1.00 ir augščiau ir
moka 3 procentą.

SKOLINA pinigų pirkimui ir statymui namų Chicago
mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus. Stato ir kitiems
namus ir storus ant lengvų išmokėsių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius
4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicagon iškolektuoja jų pini-
gus, paliktus kituose bankuose.

SIUNCIA pinigų į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis sve-
to greitai, saugiai ir pigiai.

PARDUODA šifkortes iš Rusijos ir į Rusiją ir pa-
rupina nuo Rusijos konsulio pasportus.

PADARO Dovieennastis ir visokius kitus rejentališ-
kus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai
įrengtame Banke, prie kurio nė vagis, nė ugnis negali
prieiti. Boxai yra saugiai užkavojimui svarbių do-
kumentų, pinigų ir kitų brangenybių.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šiame Banke
per laiškus pasidėti ir atsiimti pinigų. Rašykite adre-
su:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

BANKOS VALANDOS:

Panėdėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 r. iki 6 v.
Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 r. iki 9 v.
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Dovana nuo SUSIVINIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE KALENDORIUS

1916 metams.

Tokio KALENDORIAUS lietuviui dar neturėjo, nes nebuvo kas
gali tokį išleisti. Greta įdomiai parinktų raikalingų kalendorių žinių,
jame yra keletas skyrių, kuriuose telpa įvairūs labai naudingi pasikaiti-
mai: apysakos, eilės, straipsniai iš istorijos, higienos, drau-
gijimo gyvenimo ir tt. S.L.A. Kalendoriuje rasite straipsnius geriau-
sių rašytojų amerikiečių.

"S.L.A. KALENDORIUS", gražiais spalvuotais vir-
šialais, 240 puslapių, didelio formato ir gražios popieros,
gaunamas visur, pas visus agentus, S.L.A. kuopose, vi-
suose lietuviškuose knygynuose. Todel reikalaukite
jo. Jei negautumet pas savo knygų agentus, tai reika-
laukit tiesiog pas mus. KAINA TIKTAI 25 centai. Agen-
tams rabatas. Kreipkitės:

A. B. Strimaitis
307 W. 30th St. - New York, N. Y.

JUOZAS A. AMBROSIUS

Attorney At Law

LIETUVIS ADVOKATAS

(A. OLSZEWSKIO BANKE)

3252 So. HALSTED ST.

TELEFONAS DROVER 700 - CHICAGO, ILL.

Ofiso Valandos:

Kasdien 6 val. vakare; Utarninkais, Ketvergais
ir Subatomis iki 9 val. vakare.